

KATALIKAS.

Sanvaitinis laikraštis paszvenstas reikalams Lietuvių-Katalikų Amerikoje.

No 42

CHICAGO ILL. 18 d. Spalių m. (October) 1900 m.

Metas II.

Sanvaitinis kalendorius.

SPALIUS (OCTOBER) 1900 m.
18 K. Lukosiaus evangel.
19 P. Petro iz Akrvų.
20 S. Jono Kanto.
21 N. Urszults panos.
22 P. Bruno vyskupo ir kank.
23 U. Jono Kapistrano.
24 S. Rafolo arkanolo.

Zinios isz pasaules.

Pietinė Afrika.

Ikisziol dar nežinomi buvo mieriari Transvaaliaus prezidento Krueger'io. Kaip žinoma, pradžioj Spalių mėnesio Krueger'is turėjo apieisti Afriką ir sėdęs ant Niderlandiszkio laivo plaukia į Europą. Dėlko jis keliauja į Europą, dar tik dabar pradėjo laikraszczią aiskinti. Susivienyusių Pietinės Afrikos respublikų pasiuntiniai į Europos vieszpatyėtės ir į Suvienytas Valstijas danesės savo valdonams, kad kuomet visos vieszpatyėtės yra prielankiomis burams. Taigi dabar pats prezidentas važiuoja į Europą pas galingesnius valdonus su praszumu, kad anie nedaleistų Anglijai panaikinti Afrikos respublikos. Burai laikysiasi iki paskutinio ir pasiryžę verzcziąs mirti, nei atiduoti savo tėvyneį ir anglų rankas. Isz Anglijos laikraszczių matyt, kad laivą, ant kurio plaukia Krueger'is, nori anglai sustabdyti ir Krueger'į paimti į savo rankas. Niderlandų-gi valdzia iszreiskę, kad jeigu anglai kibų prie jų laivo, tad jie laikytų tai už apszaukimą karės. Taigi karė Transvaalių dar neužbaigta, o galima net tikėtis, kad baigiantis sziems metams baisi revoliucija gal kilti visoj Pietinėj Afrikoj.

Galicija.

Nėra gal szalies, kur žydai turėtų tokią galybę, kokią turi Galicijoje. Sunku ir tikėti, ką jie ten kartais iszdaro. Lenkiszkuose laikraszcziuose tankiai galima skaityti, kad ten ir ten tokia ir tokia mergina, ar mergaitė prapuołė. Dingo be žinios ir visi stengimais ir rupinimais tėvų jų surasti buna velnei. Policija teipat nė pėdsakių dingusių merginų nesuranda. Tuom tarpu žmonės garsiai szneka, kad merginas anais gauda žydai. Ir kad policija labjau užsiimtų tuom dalyku ir pradėtų tėmyti žydus, tad vagis merginų ir mergaicių tuoj susektų. Bet policija ant to, rodos, žiuri per pirsztus. Ką jie gali veikti su merginomis? — gal uzklauste. Jug visas svietas žino, kad tos nelaimingos merginos lieka gyvu tavoru, ant kurio nė vienas žydziskas bankierius padarė gerą „geszefu“. Tie nevidonai parduoda merginas ir paleistuvystės namus Turkijoje ir Amerikoje. Vogdami jie renka kuodailiausias merginas, nes už tokias gauna gerą užmokestį.

Pietinėj Amerikoje Buenos Ayres'e visam mieste neiszgirsti nė žodžio lenkiszko, tuom tarpu paleistuvystės namuose daugiausia iszgirst gali lenkiszką kalbą, nes juose buna lenkiszkos merginos, pavogtos Galicijoje ir ten į tuos namus parduotos.

Chinai.

Chinų valdzia derasi su susivienyusiomis vieszpatyėtėmis, tuom tarpu bokseriai savo daro ir gana. Mieste Ha King Chow bokseriai sugriovė penkis kriksczcioniszkų mizsių namus. Iszsiusta ten liko del apmalzsinimo bokserių prancuziszka kariumenė. Chinų karalius nori kuoveikiausiai susitaikinti su svetimoms vieszpatyėtėmis ir iszpildo jų reikalavimus. Teip jis iszleido ediktą, pagal kurį kunigaikszcziai apszudyti ant amžino kalėjimo, o trys kalti urėdninkai apszudyti ant smert. In Pekiną ciecorius zadą grįžti, kaip tik ji kunigaikszcziai ir ministrai paszunks.

Karalienė vienog Chinų nelabai nori pristot ant vieszpatyesczių reikalavimų. Renka ji ir rengia kariumenę del tolesnio galėjimosi su svetimtaucziais. Eina ji iszvien su Li Hung Changu, kurs yra gana gudrus. Nuo Suvienytų Valstijų jisai pareikalavo sugražinimo \$278000, užgrėbtų Amerikos marininkų prie užėmimo miesto Tientsien. Mat reikaludami sugražinimo užgrėbtų neteisingai privatiszkų ir valstijos pinigų, atmes tiesas reikalavimo susivienyusių vieszpatyesczių pinigiszką atlyginimo už kasztus ekspedicijos.

Maskolija.

Kliosztorių szv. Mikondro Peterburge ant iszkilmės susirinko 5000 žmonių. Tuom tarpu kas zin kas suriko, kad klostoziorius dega. Žmonės pradėjo rėkti, guszis prie durų lipdami viens per kitą. Pasirodė vienog, kad ugnies visai nėra; suriko tiktai kas, norėdamas iszkirsti szposą. Na, ir iszkirto, nes apstojus triukzsmu rado 30 negyvų, sumindziotų moteriszkių.

Maskvos miestas turi dvidezintis milijonų dolerių skolos. — In Kievą atlėkė balionu p. Henry de la Vaul isz Paryžiaus. Balionas turėjo lėkti su baisum smarkumu, nes toli 1304 mylių nuo Paryžiaus į Kievą atliko į 36 valandas. Drauge su juom isz Paryžiaus iszlėkė dar 5 kiti drasztoliai, bet anie turėjo nusileisti įvairiuose Vokietijos miestuose.

Kuba.

Kubos gubernatorius Wood užsiėmė priversti gelezinkelių kompanijas sumažinti prekę. Kubos gelezinkelių kompanijos nesvietiszkaizkai brangiai ima už pėrvežimą daigtų. Teip, duokim sau, siuncziant freitu kokį nors daigtą 100 mylių, turi mokėti brangiaus, kaip kad tą pat daigtą siustum isz New Yorko į Kubą užmokėdamas dar ir akcezyę. Finansų sekretorius rupinasi apie įvedimą į Kubą pinigų Suv. Valstijų. Dėl iszvarymo geltonojo drugio isz Havanos reikia peršaisyti miesto gatves, o tas darbas užimsės tris metus laiko. Dabar ten yra labai daug ligonių. Mieste Matanzas susimuszė du amerikonziski kareiviai: raiteliai su policijantais.

Prancuzija.

Prancuzijoje szjmet duodasi jausti stoka anglių. Nekalbant jau apie tai, kad anghaiten nesvietiszkaizkai pabrango, sunku juos net pirkti. Biednesni žmonės, jei čienia anglių nenupuls, ateinančią žiemą turės kęsti szaltį. Pagal apszkaitymą prancuziszko laikraszczių „Figaro“ Prancuzijoje szjmet pritruko 10000000 tonų anglių.

Parodą Paryžių jau nelabai kas lanko ir, rodos neuzilgo ketina ją uzdaryti. Sziose dienose ant parodos į Paryžių pribuvo Grekų karalius Jurgis. Dabar dar ant parodos buvo ir Belgijos karalius Leopoldas, kurs vaikszczių po Paryžių daugiausiai inco gnito.

Danija.

Suvienytos Valstijos derina Danijos kolonijas West Indijose. Kolonijos tos susideda isz trijų salų: sala Szv. Tamoszias, szv. Jono ir Santa Cruz. Danija apszima jas parduoti, bile tik Suvienytos Valstijos užmokėtų szszis milijonus dolerių. Derybas vėda isz Danijos pusės jų ambasadorius Washingtono Konstanzinas Brun. Suvienytos Valstijos siulo jau jam keturis milijonus dolerių. Dar szjmet pirkimą tą nori užbaigti. Tokiu budu Suvienytos Valstijos vėla padidys savo kolonijas. Ar ant gero iszeis joms tas didinimas, tai yra klausymas.

Zinios isz Amerikos.

LAMA, O. 11 d. Spalių mėnesio czionykszcziuose Sedell'o akmeninėse dirbtuvėse buvo bausi dinamito eksplozija. Ant laimės prie dinamito nebuvo arti daug žmonių; du tikrai arcziau stovinti: Ch. Kramer ir D. Ellhart liko mirtinai suzeisti, o keli toliaus stovinti langviaus suzeisti.

PITTSBURG, PA. Czionykszczius milijonierius Carnege atidarys naują liniją garlaivių per Atlantiką, del gabeinimo į Europą savo iszdarbių. Nauja linija liks atidaryta 5 dieną Lapkriczio szjų metų. Isz Pittsburgo iszdarbius vėz gelezinkeliu į prieplauką Conleout ant ežero Erie, o isz ten garlaiviai eis Welland kanalu per Quebecą į Liverpoolį.

PORTAGE, WISS. Czioniais buvo didelė pavandenė. Iszsiliejo upė Wisconsin. Prudus visiszkaizkai suardė, gelezinkelius nuplovė, teip kad trukiai negal daeiti. Apie linikę iszrodo dideliu ezeru. Teip pat nuplovė savo krantus ir upė Mississipi Wisconsin valstijoje.

TRENTON, N. J. Istabus daigtas, labai istabus, kad valdzia Suvienytų Valstijų, liuosybės ir progoso szalies, nenori pripažinti žmogaus, neturėjusio laimę gimti baltu, už žmogų, nors anas prie to turėtų pilną tiesą. Sztai kas stojosi dabar Trentone. Robertas Spaulding, žmogus apszviestas, pabaigęs Howard'o universitetą Washingtono ir dabar einantis mokslą Princetono universite, norėjo likt

Suvienytų Valstijų ukėsu ir užsiimti juristicija, atrado kliutis. Trentono vyriausybė neiszduoda jam ukėsytes popierų, o neiszduoda dėlto, kad Robertas Spaulding turėjo nelaimę užgimti juodu. Kaltė jo visa tame, kad jis nigeris. Pertat netikėtai negal likti ukėsu Suv. Valstijų, bet net nė juristu. Ir tas dedasi szaltį progoso, liuosybės ir lygybės! Spauldingas zadą paduot apeliaciją pas gen-prokuratorių.

ELIZABETH, N. J. William Schreiber klerkas „Elizabeth Banking Co.“ pavogė 108000 bankos pinigų. Porą szvaičių atgal p. Schreiber iszvažiao ant vakacijų ir isz ten jau daugiaus negrįžo. Naujis klerkas atrado stoka pinigų. Schreiberis apvaginėjo banką jau nuo kelių metų ir teip mokėjo saugotis, kad knygu revizoriai niekad nepatėmijo apvogimo.

DENVER, COLO. Paskutiniam laike Colorados valstijoje tiek priviso valkatų plėszikių, kad vidurij dienos užpuola namus, apszusza, o tankiai ir visai užszusza žmones, ir atėmė pinigų ir brangesnius daigtus, ramiai sau, lyg nieko pikto neveikė, eina į kalnus. Keliant po Colorados valstiją yra labai pavojinga. Ant kelių linija plėszikai einančių ar važiuojančių ir apiplėszia juos. 9 d. Spalių plėszikai užpuolė ant penkių saliuų Cripple Creek'e ir iszneszė visus brangesnius daigtus. 11 d. Spalių užpuolė ant loszimo namo ir iszneszė \$9000. Tą pat naktį liko užpultos trys moteriszkes, isz kurių viena jau mirė, o dvi sunkiai suzeistos guli ligonbuvcziuose. Sekanczija naktį vėla apiplėszė kelis salionus ir septynios moterys liko suzeistos. Policija yra per silpna del sulaiptomų plėszikių. Vaikszcziuoja szaikomis, o dėlto ir suimti juos sunku.

NEW YORK. William Ziegler isztaiso du laivu ir zadaiszeleisti ateinančią vasarą ekspediciją prie žieminio poliaus. Ekspediciją valdys E. B. Baldwin, kurs jau 1894 m. ėmė dalyvumą tokioj pat ekspedicijoj.

PITTSBURG, PA. Prezidentas Pensylvanijos gelezinkelio padarė ant 150000 tonų rėliu, už kurias mokės po \$26 už toną. Visos rėlės kasztuos \$39000000. Apszkaityta, kad ateinantį metų visos gelezinkelių kompanijos reikalaus rėliu už 50 milijonų dolerių.

WASHINGTON, D. C. Pulkauninkas Milkowski, lenkas, kurs pribuvo į Suvienytas Valstijas atlankyti savo tautiečių ir isztirti jų darbimasi szioje szulije, pereitą nedėlią pribuvo į Washingtoną, kur susipažino su generolu Miles ir kitais augsztai stovincziais žmonėmis. Milkowskis buvo teipgi ir baltamjam name, kur ji mandagiai priėmė prezidentas Suvienytų Valstijų Wm. McKinley. Ilgą valandą sznekejojosi jiedu apie padėjimą lenkų tautos. Milkowskis yra didelis lenkų patrijotas. Praszsalinti turėjo isz Maskolijos nuo lenkme-

czio. Dabar jau pasenėjęs, bet vis trusia ir gaivina viltį iszsiluosavimo Lenkijos.

TIFFIN, O. Edward Holden liko nugalėtas į kalėjimą už... 12 paczių. Vieno likta jo paczia buvo S. Herrod, turinti farmą ir apie \$2000. Kada praleido pinigų Holden palikęs paczią iszvažiao ir vėla vedė paną M. Forester. Kazinkol but jis kėles naujas vestuves, jeib jo pati No. 11 nebutų jo suarezstavojus.

NEW YORK. Arcivyskupas Ireland atvažiuoja į Ameriką. Spalių 11 dieną sėdo jis ant laivo „Majestic“ Queenstowne, ir už kelių dienų jau bus New Yorke.

MEXICO, MO. 13 d. Spalių eksplozdavojo trukio liokometyza ant Chicago & Alton gelezinkelio. Inzinerius J. Mason liko užszustas ant vietos, o keliolika upatų suzeista.

AUSTIN, TEX. 11 d. Spalių czia labai oras ant 300 mylių ploto. Oras yra szaltas ir sniegas tirpsta labai iszvalios.

Isz darbo lauko.

CHICAGO, ILL. Vandens departamentas nusprendė atidaryti didziausias traukimo vandens paipas visame „stockyard“ distrikte. Atsidarys tad darbas del 500 darbininkų.

TERRA HUTE, IND. Elektriszkų karų konduktoriai ir motormonai metė savo darbus ir dabar nė vienas karas nevaikszcziuoja.

JOLIET, ILL. Dirbtuvės American Steel & Wire Co. uzdarė naktinį darbą ant neaprubėziuto lauko. 600 darbininkų neteko darbo.

JACKSON, MICH. Czioniai sudegė tartokas ir maszinos delo darymo langų ir langyvczių firmos Heyer & Son. Bledies ugnelė padarė ant 50,000. Daugelis darbininkų neteko darbo.

ROCK ISLAND. Kompanijos Davenport, Rock Island ir North-western pradės statyti tiltą ant upės Rock. Tiltas turėsias 3,700 pėdų ilgio. Daugumas darbininkų gaus darbą.

COLUMBUS, PA. Dirbtuvės „Sulquehanna Coal & Iron Co.“ po dviejų nedėlių straiko vėla pradėjo dirbti. Darbininkai nieko, rodos, neiszloszė.

NORRISTOWN, PA. Norristown Rolling Mills dirbtuvė po 6 mėnesių stovėjimo vėla pradėjo dirbti.

HUNTINGTON, W. VA. Vagonų dirbtuvėse firmos American Car & Foundry Co. 12 d. Spalių prasidėjo straikas.

PHILADELPHIA, PA. Europa kas kart vis daugiaus anglių perka Suvienytose Valstijose. Szjmet pirmus 7 mėnesius į Europą iszvezė 4,901,755 tonus, vertus 12,137,161 dolerį. Pernai-gi metų iszvezta buvo tiktai 3,008,082 tonai, verti \$7,863,289. Prancuzija 1898 m. pirkio Suvienytose Valstijose tiktai 1,011 tonų, szjmet iszvezė jau 77,407. Vokietija pirmians visai nereikalavo Amerikos anglių, o szjmet per 7 mėnesius jau iszvezė 4,028 tonus. Taigi dabartinis manieriu straikas nelabai smagu įspudį daro ant kompanijų, negalinczių iszpildyti savo orderių.

SCRANTON, PA. Spalių 12 dieną prasidėjo czionais seimas manieriu unijos knopų reprezentantų. Delegatų pribuvo isz visų miesteliu, kuriuos tik pasiekė straikas, apie 800 žmonių. Apart to dar pribuvo delegatai ir isz kitų darbininkiszku organizacijų. Teip ten, buvo p. W. D. Ryan, sekretorius ir kasierius unijos United Mine Workers of Illinois, kurs savo prakalboje pasakė, kad jo organizacija turi kasoj \$400,

000 isz kurių gali paszvesti Pensylvanijos straikieriams \$250,000, jeigu straiška vays toliaus. P. M. W. Gurnsey, organizatorius gelezinkelio darbininkų isz W. Virginijos, teipat yra Scranton'e ant seimo ir padrzinsio straikierius laikytis drucziai, o jeigu kompanijos jiems illygti nepasiduotų, gelezinkelių darbininkai atsiskytų vėži anglis isz W. Virginijos. Ant seimo buvo gauta telegramai nuo kitų darbininkiszku organizacijų, kaip antai „American Federation of Labor.“

HAZLETON, PA. 11 d. Spalių mėn. prie anglekasykų Oneida buvo susirėmimas straikierius su milicija, kur jiko užszustas konsztebelis Fr. Mills. Szerifas Toole tuojaus pareikalavo nuo generolo Gobin kareivių, kurs szerifo reikalavimą iszpildė. Dabar ties Oneida stovi kareiviai lyg ant liogerių. Kareiviai sergsti neva anglekasyklas, prigulinczius Coxo Bros. & Co. Straikieriai vienog mislyja, kad kompanija po globa kariumenės, rodos, prasidės areztavojimai už užszuzimą Fr. Mills. Kiti suzeisti ties Oneida pasveiks. 12 Spalių straikieriai skaitliuje 500 upatų vaikszczių apie Hazletoną. Pirmiausia jie atlankė vietą vakarykszcziuo susirėmimo, o radę kasyklas uzdarys tuoj toliaus.

Kompanijos nori susitaikinti su darbininkais. Gvarantuoja, kad per metus uzdės po deszintą procentą ant uzdarbio, sumazins mokestį už paraką, bile tik pradėtų vėla dirbti. Tą propoziciją nosiuntė prezidentui manieriu unijos, o tas davė žinia visoms klopoms ir užprazė visų knopų iszsiusti su savo perstatymais delegatus į Scranton'ą ant 12 d. Spalių mėn., kur bus didelis delegatų susižiaivimas del nuspredimo, ar grįžtį darbą, ar reikalaut nuo kompanijų, kad tas iszpildytų visus jų reikalavimus.

Vietines zinios.

Isz seredes į czetvergą naktį apie pirmą valandą užsidedę zokristija prie naujai murinamos lietuviszkos szv. Jurgio bažnyczios. Zokristija, mat, buvo jau visiszkaizkai įrengta, bažnyczia dar tiktai baigiamama muryti. Kada pamatė ugnį, liepėna jau muszėsi per langus ir skverbėsi per stoga. Kun. Krauczunas, pamatęs ugnį, tuojaus davė žinią ugnagešiam, o paskui nubėgo į bažnyczia iszneszti szv. Sakramentą. Bažnyczia buvo pilna dumų, nes duryz isz zokristijos jau buvo sudegė ir pradėję degti bažnyczios grindys. Vos tik kunigas pribėgo prie altoriaus ir norėjo iszirti Szvenzcziąs, kaip prigėręs dumų pradėjo trokzsti ir puolė apalpes. Atbėgo tad pora vyrų ir kunigą iszneszė laukan, o Szv. Sakramentą spėjo iszneszti kun. Pėza jilindės per langą. Atvažiao ugnagesiai ir ugnį užgesino, bet zokristija sudegė; sudegė drauge ir visi bažnytiniai daigtai. Laimė, kad spėjo pributi ugnagesiai ir nedaleisti gerai isidėgti bažnyczios grindims ir luboms. Butų tada vėla naujos budos, naujų rupestų, kaip klebonui, teip ir visai parapijai. Ant rytojaus apziurėję ugnį tuli ugnagesiai ir apszaugojimo nuo ugnies kompanijosagentas sako, kad zokristija greicioziau buvo tyezia padegta. Ar galėtų tai buti? Ar drįstų žmogus neturėdamas sau jokios naudos degti Dievo namą?!

10 d. Spalio liko užszustas ant gelezinkelio Chicago & Eastern Illinois, ties gatve Joliet P. Absteinas.

Elektrinis karas užszmzė ant vietos 68 metų senutė M. Pemercy ant 59 gatvės. Motormonas ir konduktorius suarezstavoti.

Chicago universiteto studentai rengiasi prie tēmėjimo ir tyrinėjimo laike „zvaigzdzijų lietaus“ (puolimo), kurs tėsīs per tris dienas; prasidės 13 dieną Lapkriczio. Regykla ta atsitinka kas 36 metai.

Tarp didziųjų civilizuočių szalių miestų Chicago uzima žymią vietą, pagal skaitliu... vagių, valkatų, plėszikių, žulikių, bomų, trampų

ir kitų (plynė juos žino, kaip vadinamų) draugijos iszmetų. Ir netikėtai skaitlium tų ponų Chicago gal pasigirti, bet ir jų sumanumu, iszsi-tobulinimu. Nėra nakties, ar vakaro, kad jie ko neatlankytų; o ką at-lanko, tas juos paminės. Sztai 10d. 3 toki ponai, prisikabinę konsztebelių biakes, su vežimu pivažavo prie vieno barzdaskucio ir sustoję jėgo į vidų ant 372 State gatvės. Jėgė nepasveikino barzdaskuti, bet tuojaus ėmėsi už maszinos del loszimo, kurią norėjo iszvezti neva į policiją. Barzdaskutis nedavė ir su savo gizeliais pradėjo juos vėži laukan. Bet kur tu czia iszvyssi poli-cijantus. Jie nori dar barzdaskutių suarezstavoti. Pasidarė tad riksmas, atbėgo tikra policija ir tuos 3 policijantus nugalėno į kalėjimą. Laimė tiktai, kad czia svietas nedreba priesz policijantus, nei tik turi sažinę gryną. Per tai sz kart na-bagams trampams nenusisekė ap-vogti.

Pereitą utarninką registravojo savo popieras 287,162 žmonės. 1896 m. pirmą registravojo dieną registra-cijų buvo 293,162.

Zofija Schrader bevirdama pietus nepatėmyjo, kad užsidedę jos dra-pans. Kada pamatė degant, užgryz-tyk szcio susirėmimo, o radę kasyk-las uzdarys tuoj toliaus.

Chicagoj szjmet pardavė 146-043 arklius. Yra tai didziausias skaitlius, kokis ikisziol Chicagoj bu-vo. Priezasczia teip daugelio ark-lių pardavimo yra karės.

Chicagoj turtingų prekėju daigtystė užsimanė ant parodos pas-tatyti namą. Kadangi žamės mje-ste labai brangi, tada jie užsimanė uzpilti krasztą ežero Michigan ir ten statyti milzinziską triobą ant pa-rodos, kurioje bus rodomi naujausi iszdarbiai.

13 d. Spalių vietinėj Lietuvisz-koj szv. Jurgio bažnyczioj buvo szlubas Stanislavo Sivickio su Sta-nislava Malockiute.

Gromatneziai rengia peticiją į kongresą. Nori jie, kad alga jų butų pakelta nuo \$1000 ant \$1200 ant metų. Praszo teipgi, kad randas sudarytų fondą, isz kurio mokė-tų emeritūrą pasenusiems ir nega-lintiems daugiaus dirbti gromatne-ziams.

Nedėlioj Chicagoj buvo miglo-s, o per tai ir daug nelaimių buvo ant gelezinkeliu. Apie 6 žmonės li-ko į smert suvažinėti, o keliolika sunkiau, ar lengviau suzeisti.

TEMYKIT.

Redakcija „KATALIKO“ kas-dien buna atdara nuo 8 ryte iki 9 vakare. Szventomis die-nomis nuo 12 val. iki 3 ir nuo 5-7 vakare.

Sulygimas galybių Chi-noose

Ilgesnį laiką negalimas. Tą numato visi autoritetai. Jei nesutikmė tėsīs, galts buti bausis pasekmes. Prieszingai, visi tyrinetojai ir visi tie, kurie turi progą persiktinti sutinka, kad Triner'o American Ellixir Kartus Vynas yra visada, pulki gydulė del vidurių, planczių ir inkstų ir duoda drutumo. Valsiai jo nau-dojoju pulkus. Daugtas kaip per 10 metų pirmas ir originaliszkas iszdirbėjas Amerikoje gelbsti tuom serganczią žmo-niją. Tukstancziai žmonių, kurie mišlo-jiu, kad jų liga neiszgydoma, nes gydymo-jai jiems negalėjo pagelbėt, laimina ji nes jis sugražino jiems sveikatą ir drutu-mą. Galybė Triner'o American Ellixir kartaus vynu yra palydijama tukstanc-ziais rasztų, pilnų dėkingumu, rasztų isztikimų žmonių. Jis gelbsti visioms, kur kenzcia kokį nors skaudėjimą organ-tai rengiasi prie tēmėjimo ir tyrinėjimo laike „zvaigzdzijų lietaus“ (puo-limo), kurs tėsīs per tris dienas; pra-sidės 13 dieną Lapkriczio. Regykla ta atsitinka kas 36 metai.

The Lithuanian Weekly. KATALIKAS. (The Catholic.) Issued by the Lithuanian Publishing Company. Published every Thursday at Chicago Ill. Executes all kind of job printing and translating in Lithuanian English and Polish languages. Subscription \$1.50 per year. All communications should be addressed: Katalikas Publishing Co. 8222 Auburn Ave. Chicago, Ill. Rates of Advertising. one inch once..... \$0.50 one inch one month..... \$1.00 one inch per year..... \$10.00

Nedėlinis laikraštis „KATALIKAS“. Izašina kas ketvergas Chicago, Ill. KASZTUOJA ANT METU AMERIKOJE..... \$1.50 UZMARE..... \$2.00 Pinigus ir visokius rankraščius reikia siųsti ant šio adreso. Katalikas Publishing Co. 8222 Auburn Ave. Chicago, Ill. PASARGA: Už prisunestas korespondencijas Kataliko Redystė neatsako. ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Tautiszka dirva.

Atžvilgys į Lietuviu judėjimą.

— Pereitą nedėlia, utarnyke, seredoj ir czetverge, atsibuvo „Susivienijimo Lietuviu Amerikoje“ seimas Elizabeth'e, N. J.

— Mislijama yra isleisti „tarptautiszka laikrašti“ „Laikrasztis butu isleidziamas keliose kalbose. Tulas p. Naujokas per „Vienybę“ skiria jau net redaktorius lietuviszkos to laikrasztio dalies ir apsiima surinkt 100 prenumeratorių tarp svetimauczių, prenumerata eitu ant lietuviszkos dalies. Uzmanymai pilasi kaip isz maiszo!

— Worcester'e, Mass. ant krikosztynų teip nusilakė, kad pradėjo pesztis ir vieną net užmuzsė. Užmuzsėjai buvo T. Rubika ir Ant. Vaszkelis; sėdi jiedu kalėjime.

— Brooklyn'e lietuviai daro vis susirinkimus su prakalbotomis. Kalba lietuviai ir svetimaucziai, aizskindami daugiausiai politiszka-ekonomiszka klausymą.

— Mahanojū pasiuotęs szuo apkandziojo tris vyrus. Du ejo pas daktarus ir pasveiko. Trezias Maleikis gydysis pas bobą ir dar įgavęs pasiuotimo ligą numirė. Auka tamsybės.

Kuomus laikrasztziai kartais peni.

Akyva žiurėt ant žmogaus, kurs prispirtas prie sienos, stengiasi dar isz bėdos iszsisukt, bet staciai gaila žmogaus, kurs pasakęs absurda, nori jį apginti.

Tas nieko, kad p. R. G. pasitaikė parasztyt į „Lietuvą“ — pasitaiko tai daugeliui — bet, kad kun. Kaupas „Tėvnyje“ iszrodė, jog p. R. G. rasztelis neturi po savim pamato, kam jam reikėjo giptis ir dar giliau savę klampinti?

Kun. K. aizskia iszrodė p. R. G., juog S. L. A. neyra tikėjimiszku, bet tautiszku, nes į tikėjimo dalykus nesikisza, jokio tikėjimo nė netikėjimo nebruka, religiszku polemiku neveda, žodziu tikėjimo dalykuose palieka liuosybę kiekvienam savo sąnariui. R. G.

vienog mislyja kitaip, o užsispyręs, kad jo turi but virzus — nes, kas matė kunigui pasiduo! — argumentuoja szitept: Ugi, dėlko Susivienijimas neprīma prostestonų (kas gerbtinam publicistui pasakė, kad neprīma?) ir dėlko reikalauja nuo savo sanarių, kad gyventų krikosztzioniszka, dorai...?

Koks tai do prasizengimas, pagal p. R. G., gyvent krikosztzioniszka! Jeigu elgiesi pagal Kristaus mokslą; tai tavę nė tautieciu pavadinat nebus galima!

Sudiev, Simanai Daukantai! nebuvai tu tautietis, nes gyvenai ir numirėi krikosztzioniszka. Szalin, Valancezuskai, nes netiktai pats gyvenai krikosztzioniszka, bet budamas vyskupiu, kitus prie tokio gyvenimo raginai. Nenoriu pripazint už tautietį nė Vinco Kudirkos, nes jis priesz smertį paszaukė kunigą ir numirė apžiurėtas paskutiniais Sakramentais....

Bet sveikas, Szliupai! tu esi tautietis, nes kovoji priesz krikosztzionybę; sveikas Demski, nes verti žydizskus rasztus, zeminanczius Kristų ir jo mokslą; sveikas ir asz, R. G., nes Budos dorą, paskui mokslinikus (kokius?), statau augszciau už krikosztzioniszka dorybę....

Kas tai yra? Ar tiktai ne tai, kad, pagal R. G., tautieciu gali but tiktai tas, kurs iszszīda krikosztzionybės ir tikėjimo?

Dabar suprantama. Susivienijimas L. A. neyra tautiszkas, nes nestoja į kovą su tikėjimu, nes jo beveik visi sąnariai gyvena pagal krikosztzioniszka dorybę....

Gerbtinas tautietis! ar tai ne absurdas? Tai visi darbai, atlikti ligsziol ant tautiszkos dirvos rupesniu kunigų ir nebuvojanzių su krikosztzionybę šviesizskų lietuviu (Dauriantas, Ivinskas, Neris, Kuzszeliauskas, Vaiszgantas ir tt. ir tt.), neyra tautiszka?...

Mūsų didis tautietis (R. G.) prie Susivienijimo L. A. turi dar tą priekabę, kad buk isz jo (Susivienijimo) nauodojai dabar kunigai. Kad kun. Kaupas uzklaušė jo, kokią naudą traukia sau kunigai isz Susivienijimo, tautietis tik numikcziojo.... tik numikcziojo.... Girdi, kunigai dabar neturi naudos, bet paskui turės, nes kur kunigai prisideda, tai vis nė dėlko kilito, tik kad turēt naudą.... Kokią?... Asz (R. G.) nežinau, bet turės....

Tautietis, persizegnok! Ar kunigai, ką aukavo ant tautiszku reikalų, traukė isz jų kokią nors asabiszka naudą? Ar koki Suvienijimo piniigai įėjo į kunigų kiszenį? Ar „Motinėle“, įkurta kunigų ir ligsziol užlaikoma kunigų pinigais ir rupesniu, prisidėjo prie praturtinimo kokio nors kunigo?....

Persizegnok, persizegnok!...

R. G. užsivarė savo tautiszkume teip toli, kad nenori pripazint už tautietį nė vieną kunigo, net nė tokių stambių tėvynainių, kaip kunigai: Burbas, Žilinskis, Milukas. Tiesza, pripazįsta jis jiems tautiszkus nuopelnus, — nepripazint butų gėda — bet iszranda pas juos piktus darbus, kurie nuo jų atima visą tautystę.

Terp tų pikty darbų yra didžiausiu — baisu net pasakyti! — tas piktas darbas, kad jie nerėkė drauge su R. G., Szernu, Mikolainiu ir kitais tautieciais priesz „nedorū“ darbus kitų kunigų. Oi, oi, koks tai piktas darbas!... Nerėkt, kad toks didis tautietis, kaip R. G., rekia,

tai prasikaltimas, už kurį nėra atsakancziuos bausmės. Oi, ar teip?

Tautietis Dembskis buvo pernai niezaležu priceriu Passaic'e. Neuzmokejo jam algos. D., pasigriebęs monstrancija ir kitus bažnytinius daiktus, nusikraustė su jais į Pensylvanija. Ar tai buvo piktas darbas, ar geras? Jeigu piktas, tai dėlko, pone R. G., nerėki ant D.? — Neesi užtai tautietis.

Tulas Dilionis, užsidedęs ryminszka kalnierių ir nuoduodamas katalikiszka kunigą, valkiojasi po Illinojų ir Pensylvanija. Visi žino, kad jis neyra jokiu kunigu. Dėlkogi, tautietis, nepakeli balsu priesz tokį apgaudinetoją?

Tyli — esi ne tautietis? Milzinziskas tautietis, Daugmatiš, apsigovė — dėlko, tautietis R. G., nepasirupinai pagarsint jo pikty darbų; o kad kiti pagarsino, dėlko neszaukei mass-meeting'o kad užprotestuot priesz Daugmaccio.... gražų darbą.

Kitas tautietis (t. y. atsimeęs nuo tikėjimo) nulindo su apgavystėmis teip toli, kad nematydamas priesz savę nieko kito, tik kalinį, szovė sau į pilvą. Ar mes gurdėjome, kad p. R. G. priesz tokį tautietį butų pakeleję balsą?

Apie begalo.... gerus darbus tokių tautieciu, kokių yra R. G., girdime kasdien, bet sakome: nesame detektyvai nė sudzios; tegul rekia ant prasikaltėlių ir iszszko teisybės tie, kurie likosi nuskrūastis, o ne mes. Jeigu oratos szauksime priesz prasikaltėlių, jukgi skriaudos tuo dar neatlyginsime.

R. G. turi kitoniszka nuomonę. Jam rodosi, kad tik parėkt, o dar į laikrasztį parasztyt, tai prasizengėlis jau nubastas ir skriauda atlygintai....

Jeigu teip, pone R. G., tai dėlko tavo balsu negirdėt nė priesz Dilionį, nė priesz Dembskį, nė priesz Daugmatį, nė priesz szimtą kitų.... dorų žmonių.

Dėlko? Prastas dalykas: jie yra tautieciai; nesielgia krikosztzioniszka, bet elgiasi... hm... na, dorai.

Gabrys R.

Korespondencijos.

SCRANTON, PA. Pas mus linksmų naujienų nėra. Atėjus straikui dauge lis lietuviu vaziuoja arba į Lietuvą, arba į minkszstas anglis. Szeip žmonės užsilaukiamai.

Szitą nedėlia kriminaliszka me sude bus dvi lietuviszkos provos. Sudys Simą Noruszį už užmuzsėjystę ir Marę Vosilienę už vagystę isz krautuviu.

Ketveri metai atgal po gelezinkelio tilteliu atrado kuną Juozo Mickaus. Policija tad buvo, suėmusi porą lietuviu nužvelgtų užmuzsėjystėje, bet neatsiradus liudytojų, buvo paleisti. Žmonės vienog sznekėjo balsiai, kad a. a. Mickus nenumirė savo smerziza, tik jį užmuzsė Simonas Noruszis, su kuriuo nabaszninkas gėrė nakty, po kuriai jį atrado negyva, o užmuzsęs, kuną nuvezė po tilteliu, kad iszrodytų, jog jį suvazinėjo trukis. Tiktai pereitą pavasarį, įskundus Noruszį Antanui Mieszkauskiui, kaltininką suėmė ir szia nedėlia sudys.

Marę Vosilienę — jauna, graži moteriszka. Mėgdavo dailiai pasirėdyt ir pasijuokt isz kitų moteriu, kurios neturėjo už ką nusipirkt geresnių drapanų. Isz ko ji galėjo būti neilgai užbonas vandenį nediszioja — atejo laikas, kad ke-

turios didžiausios krautuvės Scrantone pasijuto, jog jiems kazinkur dingsta tai vienas, tai kitas daiktas isz materiju, ziedų, drapanų, laikrodėlių ir tt. Kas juos vogė? — Ugi Vosilienė. Sako, buk detektyvai radę jos namuose visokių vogtų daiktų apie 300 dol. vertės. Negalėdama užsistatyti augsztos kauceijos vargszė papuolė į kalinį, kuriame ligsziol verkia.

Nė Noruszis nė Vosilienė neprigulėjo prie bažnyczios. Jis buvo žinomas girtuoklis ir pesztukas, o ji.... progresyvizska valnamanė.

Po mūsų miestą valkiojasi nudrisęs ir apsigovęs Dilionis, bet su kunigiszku kalnieriūm ant kaklo. Sakosi esąs kunigu. Scrantuose jis yra gerai pažįstamas nuo senovės. Porą metų jis dirbo sztoze pas Chappellą, lietuviu karalių (isz to sztozo mūsų broliai daugiausiai perka sau daiktus, teip kad Chappell'as priverstas yra laikyt pas save net 7 lietuviszkus klerkas); vienog dirbo neilgai po trijų dienų likosi pavarytas už tai, kad nežinodavo, kiek reikia klausit už szeszioliką uncijų surio, jeigu uncija kasztuoja vieną centą.

Nors Chappell'as jį atstatė, vienog Dilionis turi didelį prisirizimą prie jo sztozo: beveik kasdien jį lanko, teip kad pasilikio jame populiariszka asaba. Ypacz dirbanzczios sztoze merginos negali juo atsizdaugt. Joms labai patinka toks vyras, kurs negali suskaičiuot, kiek kasztuoja szesziolika uncijų surio, jeigu viena uncija kasztuoja vieną centą.

Dilionis populiariszka netik pas Chappell'ą, bet ir pas szliupinius. Mat szliupiniai kunigų neapkenzcia, bet myli, ką užsiėję kunigiszka kalnierių ir nuoduodami kunigą, puczia su jais į vieną dudą. Jie nežiuri ant to, kad teip darydami, iszstato savę ant juokų, — bile butų musiszka, tai ir all right!... O vienog jiems kasztuoja iszdarymas tokių komediju, nes Dilionis oru negyvena, o ir pastogės reikalauja. Mat tikisi kad D. iszgrajys nuo miesto Pittstono 40 tukstanczių. Galės lauktų 40 tukst. iki sudnai dienai, nes prostetonų priceriai suodė, kas D. yra per vienas, rankas nuo jo nukratė.

Bažnyczia jau baigiama. Nesigiriant, bus tai gražiausia lietuviszka bažnyczia Amerikoje, jei nė isz lauko, tai isz vidurio. Malonu bus į ją ateit ir pasidairyt ir pasimelst.... Klerka.

Isz Lietuvos.

Senapilės pav. Suvalkų g.

(Judosziai). Sasnava jau nuo 1897 m. pagarsėjo savo judosziais ir szdavikais, Dzīarabais Marmais ir Paulia-antaniais; dar ir dabar nėra ten ramumo ir tvarkos: teippat kaip ir pirmiau atsiranda žmonės piktos valios. Iszėjus isz Sasnavos garsiam judoziu Marmai Dzīarabui ir Levkintanui, į Sasnavą ant jo vietos atėjo per „uczitelį“ pradinės moksloinės M. Germanavicziaus, negeresnis už savo pirmakuną Marmą Dzīarabą. Szis, kaip pasirodo, esąs iszdavikas ir eina pėdomis Marmos Dzīarabo; jis visur uostinėja, ar kas neprilaiko užrubežiniū lietuviszkų laikraszečių ir knygu; o jeigu suseka ką beskaitant, tai tuojaus nunesza Marmai Dzīarabui, arba policijai, o isz to prasideda trukymai ir persekiojimai. Neseniai Sasnavoje keliose vietose tapo iszlipinti atsziszaikimai „Lietuviai ir

Lietuvaitės“ ir „Apie Muravjovą“; tuojaus Czekai, czių Kuloczius, paėmęs Paulia Antanį ir ucitelį Germanaviczia, bėgiojo, lupinėjo nuo medzių ir triobų minėtus atsziszaikumus, ale kas juos pripildė — nėjokiu budu negalėjo isztirti. Sasnaviezciai labai gerai padarytų, kad užnulytū minētų atsziszaikumų puikiai iszpertų kaizius Czekai, czių Kulocziaus, Paulia-Antanio ir „uczitelio“ Germanavicziaus.

Judoszius Marma Dzīarabas, nors jau ir iszėjo isz Sasnavos, ale visgi neduoda Sasnaviezciams pakajaus; apie Sasnavą jis turi vrszminėtus policijantus, kurie sznupinėja apie judėjimą lietuvisztę tarp Sasnaviezcių; teisybę pasakius, tas judėjimas nuo 1897 m., t. y. nuo Vonsiackio kratų daug apsilpo, nes dabar tik kelintas ukininkas apie Sasnavą teskaito lietuviszkus rasztus; daugelis bijosi ir saugojasi Dzīarabo sznupukų. Isz to pasirodo, kad sasnaviezciai yra sziaudusziai. Nėra ko teip labai bijotis Dzīarabosznupukų, reikt atsargiai ir iszmintingai elgtis su lietuviszkais reikalais.

(Nauja parapija). Neuzilgo jau pareis nuo ministro Vidaus Dalykų uztvirtinimas Sasnavoje parapijos, kurios Sasnaviezciai teip karsztaipageidauja; tame dalyke rupinasi Sasnavos storkakliai, kaip antai kelmynės Czernius ir Bartininkas, Sasnavos Kurtinaitis ir kiti. Sasnavoje parapija yra gana didelė, nes turės apie 7000 žmonių ir du kunigu. Sasnavos bažnyczios kantarai ir kantarkos labai silpnai gieda, užką aną nedėlia, per pamokslą kunigas Vtkauckas labai juos iszbarė. Man rodos, kad kunigo Vit. szv. priedermė yra pamokinti juos giedoti, o nebarti per pamokslą. Prie kunigo Pestiainiko giedojimai Sasnavos bažnyczioje gana augsztai stovėjo, nes jis pargabeno isz Jurbarko (Kauno gub.) giedorius ir tie mokino sasnaviezcius giedoti, o dabar galvinau tie giedojimiai nupuolė, o tai dėlto, kad jaunuosius nėra kam pamokinti giedoti.

Pirmutiniu Sasnavos klebonu nori tapti „batuszka“ kun. Miknevyczius, kuris Senapilės gimnazijoje jau apie dvidezsimtį metai tikėjimo dalykus iszguldo gudiszkoj kalboje. Seinų vysk. turbut nedaleis jam tapti Sasnavos klebonu, ale greiciau iszgvis jį suvis isz Seinų vyskupystės, kaip antai padarė su kunigu Kirchoff'u Piatnicos klebonu. „Batuszka“ Miknevyczius szia vasarą iszkeliauo į Rymą apturėjo jubileuszų atilaidus ir popiezius apasztaliszka palaiminimą. Rasi popieziū jį palaiminus, tas rusofilis kunigas Miknevyczius atsivers prie Dievo, rasi jis pažins, kad jis savo papiktinanczius iszguldiuėjimais daug pikto daro Lietuvai ir katalikystei ir tokiu budu pames savo prakiektą darbą. Jau reikėjo ir pridėję Seinų vyskupui iszvyti isz Seinų vyskupystės tą piktos valios žmogų; rasi batuszka Miknevyczius, suvis iszszīdęs katalikiszko tikėjimo, o priėmęs pravoslavija, eis ant popo ir mokins maskolius pravoslavijos, ale ne mus Lietuvos vaikus. Ant galo pagalios, jeigu Seinų vyskupas jau teip silpnas yra, kad negali atstatyti nuo prekturo batuszkos Miknevicziaus, tai nors senapiliezciai patys privalo pasistengti ir iszperti kailį Miknevyczium, kaip tai užpėniai atsitiko Veiveriuose su kunigu Dubovszkiu; tada jau patys maskoliai

„batuszka“ Miknevyczium duos dimisija. (Isz Uk.)

Emimas į kariūmenę Lietuvoj ir Baltgudijoje.

Szimet, kaip raszo laikrasztis „Kraj“ į kariūmenę priims: Isz gubernijos Vilniaus 4,082 „ „ Grodniaus 4,265 „ „ Kauno 4,232 „ „ Minsko 6,313 „ „ Vitebsko 4,184 „ „ Mogilevo 5,525 Izs viso 28,581.

Isz deszinties Lenkijos guberniju — 25,408.

Dėl nusprendimo nominaliszko skaitliaus tinkamų kariūmenę, reikia skaitliū priimtų į kariūmenę vienais metais padaugint ant 30. Į rinkimą kariūmenėn priguli, iszskiriant vienturezius ir vyriausius sunus, liuosus nuo kariūmenės, visi tinkami į kariūmenę nuo 21 metų.

Kauno gubernijoje 1898 m. gyventojų buvo 1,586,506.

Pagal luomas skaitėsi teip:

Table with 2 columns: Category and Value. Bajorų 77,263; Dvasiszkijs 999; Prekėjų 3,425; Miesczionių 373,322; Sodiecių 1,054,719; Kareiviszku 71,118; Svetimzemių 5,660. Pagal tikybą: Kataliku 1,158,530; Stacziatikių 39,490; Liuteronų 46,577; Kulvinų 12,438; Žydų 301,124; Starovierų 25,758; Vientikių 698; Kitų iszpažinimų 15.

Vilnius.

Metinis pasidauginimas Vilniaus gyventojų maž-daug isznesza 15 tukstanczių, t. y. skaitliū gyventojų kas metas užauga ant 9½ procento. Suprantama, kad tokš procentas gali užaugti tik atvykstant žmonėms isz provinciju. Labjausiai dauginasi zydai ir jie grėbia į savo rankas nepajudinamą turtą ir nedideles dirbtuves. Vilniaus pramonystė-gi yra rankose lenkų ir lietuvių. Paskutinij deszintmetij pramonystė Vilniuje pradėjo sparcziai kilti. Daugeļ iszdarbių jau siunczia į vidurines gubernijas, o net ir į rytines vieszpatystes.

Gardino rėd.

Baisus dalykas atsitiko kaime Lepiesziuos, Gardino rėdyboj. Budas „lyncziavimo“ perėjo isz Amerikos į Europą ir pasiekė net mūsų tėvynę Lietuvą. Apsireizkė ten jį sai dar baisiau, kaip daugelij atsitikimų Amerikoje. Augszciau minėtame kaime kilo ugnis, kuri greitai pavertė į pelenus asztuonių ukininkų triobas. Kaip visada prie ugnies subėgo gyventojai viso kaimo. Pradėta kalbėti apie padegimą ir nužvelgimas puolė ant vieno kaimyno. Nė neiszstyre tikrai, be tikrų daromyvi, vien tik isz dasiprotėjimo pasiryzo atkersztyti anam kaimynui. Atsivedė nelaimingą prie rusanzcij dar degesijų suriszo. Paskui dvieje įkaitino degėsiuose gelezgalį ir iszdegino jam pirmiausiai akis, o paskui pradėjo deginti visą kuną. Baisus riksmas kenzcianczio ir szukavimai iszėlusių sodiecių pasiskleidė visoje apielinkėj, bet niekas nestoja jo apginti. Pagaliaus isz minios iszėjo koks bernas ir vienu mostelėjimu kirvo nukirto nelaimingam galvą. Dasizinojo apie tai valdzia ir tuojaus szeszis kankintojus užmuzsztujo suaresztavojo ir pradėjo tyrinėti tą dalyką.

Translocatas, Seinų dije.

— Szakių prab. Urbanaviczia pasidavė į dimisija, kur

apsirinks vietą nežinia. Zada apsigyventi Liubave. Jo vietą užėmė kun. Kuras.

Szakių kun. Virbickas, apie 40 metų, apsigręs nuvaziavo į Varszavos ligonbutį, kur ir numirė Ruppjuozio mėn.

— Vietą kun. Kuro Domboravkoj užėmė kun. Jurgeleviczias Vilkaviszko, o jo vietą užėmė kun. Didzpinigaitis.

— Bažnytikiemj Kaimelije numirė prabaszcius kun. Bataitis. Jo vietą užėmė kun. Slivinskas isz Pakuonio.

Pakuonije vikarijuzas liko kun. Valaitis isz Udrijos. Udrijoje vikarijuzsu liko Tulaba, isz Griszkabudzio. Į Griszkabudzį atėjo kun. A. Povilaitis isz Zapyszko. Zapiszkij vikarijuzsu liko Pr. Garmus isz Pajevonio.

— Kun. Baltruszaitis perkeltas isz Garlevos į Veisejus, o į jo vietą buvo perstatytas kun. Stankeviczia, bet Maskolijue Veisejus. Veisejų vikaras kun. Oleka į Adomaviczius už prabaszcių.

— Isz Lukszij kun. J. Valaitis gavo už prabaszcių į Ridziavą. Punsko prabaszczio Norkevyczia pasidavė į dimisija; apsigyveno Punske. Jo vietą užėmė Suvalkų dzezonas Simonaitis isz Filipavo.

— Gydytis į užrubežį szimet iszvaziavo kun. Kudirka isz Sakalų, kun. Jankauskas isz Mazovecko, isz Griszkabudzio kun. Marma ir Vizgirda, kun. Staugaitis isz Panemunės, kun. Kudirka isz Liubave.

Dievo Apeizda jauzia.

Senų laikų iszpaniszka apysaka.

Tasą. — Jug asz mislyju — tarė jį jį pagalios — kad dar turite nors ant tiek szainės, kad neiszduosite mumis kokiems žmogudziams? Dievas tau niekad nedovanotų, jeigu padarytum kokiąskriaudą silpnoms moterizskėms. Sztai žiurėk, szviesa kaskart matyt aizskiaus. Girdziu net žmonių balsus. Kas ten gyvena? — Ot, karczema girioj — atsakė žmogus. — Galite pernakvoti joje ir atsiliėti. Gyvena ten geri žmonės; bet jeigu norite, liksiu ir asz ant nakties ir neapleisiu jus, pakol neiseisite toliaus.

Nepaisant užtikrinimų vado, mislijancziu, kad moters keliauja kur nors į stebuklingą vietą, kurią katalikiszkoje Iszpanijoje nestokuoja, moters su baime įėjo į karczemą.

Nuo kelių dienų karczemoj gyveno kokia ten pakeleivinga trupa, susidedanti isz 12 komedijantų. Buvo tai ta pati trupa, kuri, radus pakeleję palė ant vieno kaimyno. Nė neiszstyre tikrai, be tikrų daromyvi, vien tik isz dasiprotėjimo pasiryzo atkersztyti anam kaimynui. Atsivedė nelaimingą prie rusanzcij dar degesijų suriszo. Paskui dvieje įkaitino degėsiuose gelezgalį ir iszdegino jam pirmiausiai akis, o paskui pradėjo deginti visą kuną. Baisus riksmas kenzcianczio ir szukavimai iszėlusių sodiecių pasiskleidė visoje apielinkėj, bet niekas nestoja jo apginti. Pagaliaus isz minios iszėjo koks bernas ir vienu mostelėjimu kirvo nukirto nelaimingam galvą.

Dasizinojo apie tai valdzia ir tuojaus szeszis kankintojus užmuzsztujo suaresztavojo ir pradėjo tyrinėti tą dalyką. — Szakių prab. Urbanaviczia pasidavė į dimisija, kur

naszumas — lygiai kaip mano Karlos.

Už valandėlės įėjo į vidų jauna, vargingai apsirengus moteriszkė, už rankos vesdama vaikutį, kurs dar vos tik pradėjo vaiksčioti. Buvo tai dailus vaikutis. Moteriszkė ta — pati Estebano, įėjus pasveikino Eugeniją, kuri dirstelėjo į veidą vaikucio.

— Kaip jis panaszus į mano vaiką! — suszuko nusistebėjus.

Vargšė nežinojo, kad tai buvo jos locnas kudikis, o tas kurį glamonėjo — visai jai svetimas.

Vos Ineza pamatė vaikutį, kurį Estebano pati vedė už rankutės, veidas jos vienojvalandoje atsimainė, lyg perkunas būtų į ją trenkęs — pažino Rodrigą, aną pamestiniką iš Grenados.

Atmainos tos nepatėmyjo Eugenija, nors Ineza, apimta baimės nē valgyti nieko negalėjo. Pagaliaus ir Eugenija apėmė kaž koks ypatingas jausmas ir ji dirstelėjus į Inezą, pamatė jos atmainą.

— Kas jums pasidarė? tarė ji — Ko jus teip nublankote? Gal iš priezasties to kudikio? Jug jisai jums yra visai svetimas!

— Meilinga ponja — atsakė Ineza, — pasirodė man, kad matau jusų kudikį — jis toks panaszus! Prisižiurėkit tik jam gerai. Mislyjau, kaip tai lengva būtų tuos kudikius nakczia sumainyti. Reikia labai saugotis tų žmonių, nes jie nelabai rupinas apie savo sąžinę, o sžetonas nesnaudžia. Man rodos, geriaus būtų atsitraukti nuo jų visiszkai!

Eugenija paklausė Inezos rodos, ir juodvi tuojaus nuėjo į paskirtą sau kambarėlį. Kada Eugenija karsztai meldėsi, Ineza, nudavus, kad kaž užmiršo, išsėjo vėlą į karczemą, nes ją kažinkas .lyg stumė, norėjo dasizinoti tikrai, ar tai yra tas pats kudikis.

Karczemoje Ineza rado tik-tai Estebaną.

— Norėcziau jus ko paklausti — tarė Ineza, — bet nedrįstau.

— O, tai klauskite stacziai — atsakė komedijantas.

— Macziau pas jums vaikutį, kuris, rodos neyra jus sunum. Ar ne tiesa? — Atminėt — atsakė trumpapai.

— Kaip to vaiko vardas? — Vardo jo nežinau. Neabejoju vienog, kad jis buvo krikszczioniszkai apkriksztytas. Priėmiau jį ir daviau jam vardą Carlos.

— Kokiū budu jus jį gavote? klausė Ineza.

Estebanas buvosusimaiszės. Nežinojo jisai, ar pasakyti tai moteriszkėi teisybę, ar užtylėti. Nenorėjo susidurti su tiesdariais, kurių lenkėsi kaip ugnies.

— Tylite? — kalbėjo toliaus moteriszkė. Gal pavogėte kur kudikį, tšotė dabar jį su kurimi, norėdami turėti ant senatvės užvadą.

— Kas czia jum! — suszuko Estebanas. Kad bucziau tikrai jį pavogęs, nebucziau sakęs, kad tai nemano vaikas. Taigi nieko nebijau. Budas, kaip tas vaikas man teko, rodo dar gerą mano szirdį. Žodziū, vaikutį tą radau pamestą...

— Radote?... Dieve mano... szaukė moteriszkė.

— Kas tame ypatingo? Ko teip staiga susimaiszėte?

— Dėl Dievo, pasakykit, kur jus jį radot?

— Kur? — atkartojoramiiai Estebanas. — Giroj, o jei jau tas jus teip apėina, tai pasakykite, kad Granados apie linkėj.

— Netoli kaimo, ar teip?

— Teip.

— O kada-kada? — klausinėjo Ineza.

— Gal metai atgal — atsakė. — Macziau dar ir seną žmogų, kurs palikęs kudikį nubėgo link kaimo. Asz visisai nē nesivijau.

Tikrai jau dabar Ineza žinojo, kas do vienas tas vaikas, bet nerimavo dabar dar labjaus. Atrastas vaikas — tai kudikis, kurį jai pamesta, o kurį jį liepė iszmesti, norėdamo savo sunui suteikti gerą ateitį. Paslaptis lengvaigalėjo atsidengti, o tada ir jai ir jos sunui grėsė prapultis. Priėjimas net jai aiskiai sakė, kad baumės už savo prasikaltiną sulauks dar ant szios pasaulės.

— O j kurią pusę dabar eisit? — užklauskė vėlą ji.

— Ten, kur dar mus parodėmų nieks nematė — atsakė nekantriai Estebanas.

— Pietų link? Ar ne? — nenustojo klausinėjus Ineza.

— Ne. Tiktai per girias, kalnus, lygumas, tiesiog link Zamoros.

— Link Zamoros? — klausė moteriszkė.

— Ar jį ne pilno proto? — klausė pats savęs Estebanas, o paskui atsigrįžęs į ją: — Ką jus gali apėiti tas, į kur mes eisime? Pasakykit velyt dėl ko teip rupinatės apie mažą Karlosą.

— Mieste — atsakė tartum negirdėjus klausymo Ineza — dabar visur girdėt tik ginklių czerszkėjimas, nes rengiasi prie karės su Maurais. Neikite į Zamorą, sakau jums; nieko, o nieko ten nepelnsite! Estebanas tikrai mislyjo, kad toji žmona yra nepilno proto.

— Buk, kaip nebuk — tarė tēmydamas į Inezą — asz vieno eisiu į Zamorą, nors ten daugiaus nieko nebutų — apart kariaunos. Vercziaus jus eįtumet gult, nē man rodas davinėtum.

Ineza nuėjo į savo kambarėlį. Per visą naktį nē akių nesudėjo — sąžinė ją gražė. O kada isz ryto anksti komedijantai iszėjo Zamoros link, ji visa lyg ugnij degė.

XVI

Komedijantai Zamoroje.

Saulė pakilo ant augszcziausio punkto, kaitindama isziilgusią lietaus žemę, kada Eugenija su neramaujanczia Ineza stoji priesz vartus Zamoros, kuriame dar neseniai apsigyveno karalius. Tuom laik daugybės ricierių antpuikių arklų jodinėjo isz miesto ir į miestą. Veltui vienok Eugenija jieszkėjo tarpe jų savo vyro.

Truputį atsilsėjus nuėjo tiesiog į karaliskus rumus. Ricierius, kurs su keliais kareiviais stovėjo ant sargybos su iszpaniszkū mandagumu atsakė ant užklausmo apie gyvenimą Ferdinando Olynto.

— Meilinga ponja — tarė — grovas Ferdinandas, apie kurį klausiate, yra dabar rumuose pas szviesiausią karaliū, kuriam duok Dieve ilgiausią amžių! Garovas labai svetingai priimtas karaliaus, bet nelinksmas. Rupinasi matomai apie paczia.

Eugenija įėjo per parodytas duris ir papraszė pažio daneszti apie jos pribuvimą Ferdinandai. Nudzingsės Don Ferdinandas vos spėjo padėti aukšinę taure, kurią laikė rankoj, isz bėgo isz kambario ir jau spaudė prie szirdies iszilgusią savo paczia. Jis buvo linksmas; spaudė prie szirdies tai kudikį, tai paczia, negalėdamas atitraukti nuo jų savo akių. Pagaliaus lyg pasididziudamas, įvedė savo paczia į salioną ir pastatė ją priesz karaliū ir karalienę. Toje valandoje visi perkėsti skaus-

mai isznyko isz jo atminties. Eugenija nesusilaikė isz džiaugsmo, ypacz kada puolė į glėbį Don Alvaro, savo tėvo, kurį liepė paszaukti karalius. Ko dar stokavo jai ant žemės? Ant pažiuros nieko — bet vargšė apgauta nežinojo, kad stoka jai sunaus!

Apsupti nauja laime visi buvo linksmi, o atmintis perkęstų vargų pamaži jų atmintyse dilo. Tik Ineza buvo nerami, ypacz isz pradziū, kada kasdien tikėjosi pamatyti Estebaną, bet tas neprisbuvo. Vienas tik neužmiršo apie jos bjaurų pasielgimą, o juomi buvo Dievas — Jo Apveizda jautė, kad pirmiaus, ar vėliaus atidengti tą pasielgimą.

Mazas Rodrigas baigė jau trečius metus, o kasdien stojosi vis bjaurėsniau, nepaisant ant priežiuros ir lepinimo Ferdinando ir Eugenijos. Puičiai apredytas, rodos, visai nē sidziaugė savo parėdais, nesiglamonėjo prie savo priimtų tėvų, bet labjau lipo prie Inezos, į kurią kasdien stojosi panaszėsiu.

Vieną dieną karaliaus rumuose buvo iszkilmė. Visas miestas judėjo, ant gatvių ir pliacių davėsi girdėtis dainos, muzika, linksmi szukuriavimai. Toj valandoj niekas neatminė krivųjų musziū su Maurais, kardai rudijoj skurinėse maksztyse. Po pietų minios žmonių susirinko priesz karaliaus rumus, kad prisiziūrėti vartymamsi komedijantų, nes progą tam tuom laikui reiki pasitaikindavo. Augsztai buvo isztemptavirvė. Vienas jos galas pridrutintas prie stogo namo, o kitas prie įkalto, tuoj prie rumų stulpo. Arti jo sėdėjo karalius su daugeliu savo sveczijų, tarp kurių buvo Ferdinandas ir Eugenija. Ineza su vaiku buvo kitame kambarij. Iszgirdus lauke balsus sznekanczių žmonių, ji paklausė įėjusios tuom tarpu tarnainatės, kas ten yra. Vos tik dasizinojo, kas dedasi lauke, Ineza sudrebėjo, nublanko ir užsidengė dalnais burną.

(Toliaus bus).

Aukos dėl dabaigimo szv. Jurgio Liet. par. baznyczios budavojimo Chicago, Ill.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes Nedvaras Kazim. 5.00, Buzgis Kazim. 1.00, Pezdulius Alex. 1.00, Pundinas Ign. 5.00, Jogintas Ant. 2.00, Blaževicze Vinc. 5.00, Katkevicze Vin. 10.00, Radaviczze Juoz. 5.00, Vitkus lizd. 2.00, Szeikauskaitė Agota 1.00, Kingris Fran. 2.00, Krasauckis Kaz. 5.00, Krassauckis Petr. 5.00, Petrauskis Jurgis 10.00, Noreika Juozup. 4.00, Dychaviczze Jul. 5.00, Krassauckis Juozup 5.00, Kronis Motiejus 5.00, Raszymas Jokub. 5.00, Smailius Mik. 1.00, Poecvicienė Roz. 1.00, Vebsztas Lindv. 6.00, Vebsztaite Agn. 1.00, Laurinaitis Vin. 1.00, Juszkeviczze Vin. 6.00, Slieszoraitis Petr. 2.00, Gedvilas Juozup. 2.00, Katauckis Klem. 5.00

Balius! Balius!

Pirmas didžiausias ir puikiausias Chicagoje balius D. tes szv. Jurgio Riclelio ir Muczelninko bus laikytas nedėlioj, 18 d. Lapkriczio (November) 1900 m. Freiheit Turner salej po num. 3417 S. Halsted st., tarp 34-th ir 35 th ulyczių. Prasides 4 val. vakare. Ineznga 25c. porai. Mellingai užpraszo me visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant musų linksmo baliiaus, o busite svetingai priimti ir užganėdinti. Muzika bus labai puiki, kokios dar ant lietuviszkių balių niekad nebuvo. Praszo me nepamirsztis seni ir jauni, ponai ir ponios, kavalleriai ir panos mellingai atsilankyti ant to puikaus baliiaus.

KOMITETAS.

Balius.

Dr. Szv. Jono Kriksztytojo laikys savo baliū 6 d. Sausio 1901 m. ant Freiheit Turner salės. Taigi kitas draugystes užpraszo ant tos dienos nedaryti jokių balių nē pasilinksminimū. Komitetas.

Lietuviai Anglijoje.

Trumpas apraszymas Anglijos lietuviszkių kolonijū.

Uzraszė J. M.

Prakalba.

Paskutiniuose laikuose lietuviai skaitlingai pradėjo emigruoti isz savo Tėvynės. Politiszkia nelaisvė Maskolijoj, visoki valdzios ir urėdnicų prispaudimai, o ypacz stoka uzdarbio verczia lietuvius apleistis savo Tėvynę ir pasijieszkoti laisvės szalies su geresniu uzdarbiu. Turtingesni žmonės pulkais traukia į Ameriką, tą Naująjį Svietą (New World), kaip anglai sako, ar Lietuvos szprazciokėliai. Vargdieniai gi, negalėdami sudaryti nē tų kelių deszimtų rublių, reikalingų dėl kelionės į Ameriką, o negalėdami ilgiaus kęsti skurdą savo szalių, pradėjo baladotis po kitas Europos vieszpatystes. Daugelis parubežinių gyventojų traukia ant uzdarbių į Vokietiją. Kiti duonos jieszkoti leidziasi į gilumą Maskolijos: Petrapiļė, Odesą ir kitur. Nekurie, valdzios prikaltinti, mėginę buvo leistis net į Siberiją, bet ten nieko nepelnė; susidariusieje ant keliū gryo atgal. Kiti vėlą nuvyko net į Angliją ir ten, atradę sveingesnę szalį su geresniu uzdarbiu, pradėjo kviesti savo gentis ir draugus.

Dabar Anglijoj yra jau pusėtinas būrelis lietuvijų, kuriuos, ant kiek man pasisekė isztirti, ir apraszysiu pagal savo iszagalę. Daugelį reikalingų zinuczių apie Anglijos lietuvius suteikė m. P. Banceviczia isz Manchester'io ir kun. Varnagiris.

Kadangi iki szioliai apie Anglijos lietuvius lietuviszkuose rasztuose mažai ką tegalima rasti, o trumpai Anglijoj gyven-damas negalėjau pats apvažiuoti visas tenykszczias lietuviszkas kolonijas, gal bet usiliks kokia neskaitlinga kolonijėlė ir visai nepaimitina szizame mano rasztelij. Mislydamas vienog, kad atejtj žingeidu bus szj-ta iszgirsti apie pradinį lietuvių apsigyvenimą Anglijoje, ką patyriau, czia užraszau. J. M.

Pradžia immigracijos.

Po nepasekmingo 1863 m. maiszo lenkiszki ir emusiję dalyvumą maiszbe lietuviszki dvarponiai, gaudomi maskoliszkos valdzios, viens po kito sprudo į užrubežį. Negalėdami sugryžti savo tėvynėn isziskirstė jie po tas Europos vieszpatystes, kurių įstatymai daleido jiems apsigyventi ir naudotis liuosybe, kokią turėjo jų ukėšai. Daugelis tad emigrantų nuvyko į Prancuziją, Szveicariją; kiti traukė dar žemiaus į pietus. Tuli-gi persikėlė į London'ą. Czia atradę svetingą szalį apsigyveno ir pradėjo užsiiminti, kas kuom galėjo. Vieni pradėjo pirkliauti, kiti stvėrėsi amatninkystės ir visokių iszdarbų. Turtingesnieje prasimanė net savo locnas dirbtuves. Bet kad angliszkam darbininkui reikėjo mokėti gana brangiai už darbą, jie susimislijo parkviesti darbininkus isz savo szalies.

Atvykę pas juos darbininkai džiaugėsi: gavo czia kur kas didesnę mokeszti ir įgijo liuosybę. Pradėjo jia tada kviesti savo gimines ir draugus. Lietuviszki dvarponiai-emigrantai atsizaukė darbininkus lietuvius, tie savo draugus ir tokiū budu prasidėjo Anglijon lietuvių immigracija. Lietuviams netunginaujant ir gerai atliekant kad ir sunkiausius darbus, o dirbant pigiaus už vietinius darbininkus, atkreipė ant jų akį anglai-darbdaviai ir noriai suteikdavo jiems darbus savo dirbtuvėse.

Daugelį lietuvių dar parkvietė į Angliją žybai amatninkai. Prie jų daugiausiai dirbo kriaucziai ir stalioriai.

Isz Londono paskui lietuvius pradėjo kviesti žybai giliaus į Angliją: Manchesterį, Liverpoolį, Leeds, Middlesborough ir tt. Dar vėliaus lietuviai pradėjo vykti į Skotiją. Pradžią lietuvių vykimo į Skotiją apraszysime vėliaus. Dar pradėsim apraszymą nuo pirmutinės ir didžiausios lietuviszkos kolonijos — London'o.

Londonas.

Aprasztant tąją didžiausią Anglijos lietuvių koloniją o padraug į Didėsės Britanijos sostapię, turmę už priderystę pažymėti nors labjausiai durianczias į akį jopytybes: turtingumą ir skurdą.

Eidami į vakarinę dalį miesto (West End) ant kiekvieno žngsnio sutiksime perteklių: puikius rumus, didzturczių gyvenimus, milziniszkas szventinyczias, nuo kurių tik žėri auksas, dailias krautuves, prikrautas brangiasiu daigtų, szvarumą, blizgėjimą; sutiksime sutukusius „dzen-telmonus“ su szilkinėmis skrybelėmis, ir

įsipusecziučius jaunikaiczius, kurių visa rupestis: vakaruszkos, baliai, operos.

Matysime moteris ir paeules, apsirengusias szlebėmės, už kurių kiekvienos vertę keliolika varguolių galėtų ramiai pragyventi metus. Czionykszcziai gyventojai nepažįsta vargo. Panelės užsiima tiktai pritaikymu szlebųjų prie veido, lupų sudėstimu priesz veidrodį, mėginimu kaip dailiaus pritiks szypsotis — ar labai praveriti lupas ir parodyti baltus dantukus, ar tik truputį szypelti; kaip padaryti „saldzias akeles“, kad patrauktį szirdis jaunikaiczių. Vihoklės!...

Viskas czia gražu, turtinga; nē szeszėlio skurdo!... Pereikim iszilgai Oxford gatvę ir visą apielinkę, o vis stebėsimės isz naujausios architekturos ir gražiausių papuoszimų, ant kurių žmogus žiurėtum ir neatsižiurėtum... Matyt szį krasztą Fortuna laiko savo globoje.

Bet persikelkime dabar į rytinę miesto dalį, nueikime, ant Commercial Road, Brick Lane. Koks skirtumas! Namai sugręsti, uylczelės siauros, purvinos; žmonės skarmalais apskrauste, iszblyszke, iszbalę. Slankioja kampas nuo kampo ir žiurinėja į apkrautus valgomais daigtais krautuvių langus. Merginos su pabrigrusiais iki keliū andarokais, basos, vienplaukės vaiksčezioja nuleidę galvas isz gatvės į gatvę, lyg ko jieszkotų. Ten vėlą nudriskusia skara apsisupus moteriszkė su kudikiu ant rankų, basa, eina viduriu gatvės ir, sustojus prie kiekvienų durų, gieda kureziū, uždusisiu balju, kad iszmztyt kas per duris, ar per langą „halfpenny“ (1c.) Elgetauti mat nevalia.

Czia kur tik dirstelsi, matysi bėdą, vargą, skurdą...

Be globos, be pagelbos, be pastogės szimtai tukstanczių Londono gyventojų! Baisu darosi ir skaudu tik pamislijus apie tai. Kas suskaitys, kiek žmonių mirszta isz bado Didėsės Britanijos sostapiļė? Anglijos gyventojai kas metas iszmoka po szeszis milijonus svarų sterlingų (arti 30 milijonų dolerių) ant užlaikymo betureczių, o nepaisant to žmonės mirszta bado jau tai pastogęj, per kurią kiaurai puozia rudenis vėjas, jau tai tamsuose užkaboriuos prie geležinkeliū, jau tai patrepė, vedancziose į turtingas gręcijas, jau tai parkuose, ar tuscziose sznuų budose prie puikių namų, kurių gyventojai mėto aukš ant skaitlingų puotų.

Kas atmis, kur dedasi szimtai tukstanczių žmonių be pastogės užėjus, nakcziai? Po grynu dangum miegot nedaleidzia tiesos; ant gatvės priglausti galvą ant akmens vietoj paduszko — užgina teip-gi tiesos. Kad Londono policija nebutų milaszirdingesnė už tiesas, skurdas žmonių bet dar kidesnis, nei dabar.

Teisybė, kartais policija lanko parkus, darzus naktimis, vaikydamas snaudzianczius ir mieganczius isz krumų, nuo suolų ir isz pasuolių, bet tai gana retai atsitinka.

Ira Londone keli namai del vargusz prieglaudos, „Night refuges“ vadinami, kur gauna nakvynę ir kružikėlį kavos už dyką, bet į juos eina tik tie, kurie neranda ramaus kampelio ant tyro oro. Pagaliaus, ar juose gali sutilpti arti pusė milijono Londono varguolių, neturinczių jokios pastogės nuo lietaus ir szalczio? Milijonai duoklių nesumažina skaitliaus badojanczių. Sumažina jų skaitlių gal tik urėdziskos atskaitys laikraszcziose.

Nueikime nakczia nors į vieną Londono parką; kokią czia iszvyssime regyklą! Tyku, lyg gyvos dvasios nebutų! Bet tik gerai apsidairykime. Czia prie krumų ant suolo guli dar nesenas, bjaurios iszvaizdos žmogus, nukoręs kojas, po galva pasidėjęs kumszczia, po kuria stovi suglamzta kepurė. Ten prie papėdės didelės akmeninės stovylos miega susirietęs vaikas, basas, vienplankis, pamelynavęs nuo szalczio. Rado jis czia, prie szio puikaus paminklo, kurio pastatymas kasztavo kelis tukstanczius dolerių, užvėjo ir susirietęs ramiai sau užmigo. Nerupi dar jam, nē kur rytoj gaus plutelę duonos, nē kur ateinanczia naktį priglaus savo galvelę. Miega, tarytum pukuose ant szilkinio prieglavio!...

Toliaus vėlą snaudzia sėdėdama ant žemės, pecczias atsiėrnė į papėdę stovylos, perstanczios jauną moterį su karuna ant galvos, sėdinczia ant puikaus žirgo, jauna moteriszkė ar mergina su kudikiu ant keliū. Vienplaukė jos galva nudribus ant kairiojo peties; veidas nors jaunas, bet iszbalės, pasmėlęs; matyt skurdas ant jo iszmuzė savo ženklą. Užsinėrus viena nudriskusia kartumine jekute; skėpėtą nusisupo nuo peczių ir įvyniojo į ją savo kudikį. Rankos jos mažytės, szvelnios, matyt nedirbus sunkių darbų. Kas ją įtraukė į tokį vargą?... Kam tas rupi!... Toliaus bus.

Draugysczijų reikalai.

Draugystė Saldziausios Szirdies Vieszpaties Jėzaus laikys teatrą 30 d. Grudzio (December) 1900 m. Taigi maloniai užpraszo kitas draugystes ant tos dienos nerengti jokio baliiaus nē pasilinksminimo. KOMITETAS.

Balius!

Draugystė szv. Kazimiero Karalacziolo kels didelį baliū 11 d. Lapkriczio 1900 m. ant Pulaskio salės, 800 Ashland Ave. tarp 17 ir 18 ulyczių. Vyrai ir moterys, jaunikaicziai ir panelės, praszo pribut ant to pasilinksminimo, o nesigraudinsite. Muzykė bus labai puiki; sveczial mellingai priimti. Užpraszo. KOMITETAS.

Katalogos knygu.

MALDAKNYGES.

Szaltinis Didelis. Mazas Aukso Altorius. Aukso Altorius. Balsas Balandelis. Garbė Dievui. Kantyczkos.

KNYGOS DVASISZKOS INTALPOS.

Balsas sunų ir dukterų Marijos Istoriija Seno Istatymo. Trumpas katalikiszkas katekizmas. Katech. kun. Pilekauskio. Moksias Rymo Katalikų Istoriija szv. trumpai apsakyta. Evangelijos ant visų nedėliedų ir szven. Menuo szv. Marijos Panos. Tiesos Žodziai apie pamatinus tikėjimo dalykus.

Kanczios V. Jėzaus. Vadovas arba Dangiszkia Gydykla. Pamokslai ant metinių szvenczių. Perspėjimas apie szv. tikėjimą. Gyvenimas szv. Marijos Panos. Paskutinis Pamokslas vieno žemalczio. Gyvenimas szv. Benedikto. Garsas apie bašybes Dievo Sudo. Iszganingi dumoj. apie sopl. Motinos szv. Paslaptys razancziaus szv. Filioeta.

Gyvenimai Szventųjų. Gyvenimas Iszg. Svieto. Kaip užspakajiti sumenę. Novena prie V. Jėzaus S. P. M. ir szventųjų Dievo.

Pamokinimas apie szv. Sakramenta. Kalba Kazimiero ir Antano. KNYGOS SVIETISZKOS INTALPOS. Andersono Pasakos. Lengvas budas raszymo pacziam per save.

Istoriija arba apsakymas apie Lietuvos pajiegas. Lietuviszkas pradžia mokslls. Szimtmėtinis ukiszkas kalendorius. Arlielka yra nuodai. Kalba apie priezastis vargų. Lietuviszki rasztai ir rasztininkai. Terp skausmų į garbę. Budai gydymo nekurių ligų. Lietuvos tėvynės dainos. Lietuvos gaspadinė. Maskolijos politika su Europa ir katalikiszkia Baznyczia.

Gyvenimas Stepo Raudanosio. Talmudas Žydų. Patarles ir dainos. Dainų skrynelė.

Perspėjimas — Maldaknygų aparai įvairūs yra — pigeiml ir brangeiml: norėdami gauti isz kitų miestų telksztes atsizaukti per lalszka.

Dr. Leonard Landes.

Lietuviszkas daktaras. 134 E. 24 st. New York. Garsingas gydytojas vyrizkių ir moteriszkių. Mokinose universitete New York; praktikavo ligonbuczuose: Vied-niujė, Berlyne, karaliszkoje mokyklybo Londone, buvo perdtiniu mokslo Lebanon, Bellevue, Port Graduale Hospital College ir tt.

Uztikrina iszgydymą visų slaptų ir paprastų ligų, kaip to: plauczijų, kepenų, skaudėjimą vidurių, galvos, nepomietį, apalpiną, skaudulius, zaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nervizkių ligų reikia naudoti elektriskines prietaisas.

Ligas lytiszkių dalių iszgydysiu į keles dienas, teipgi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdižiuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nuostojimą pajiegų ir tt. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gyduo pasekmingai, ir slepiamas ligas užlaikau slaptai.

DR. LEONARD LANDES,

134 E. 24 st., cor Lexington av.

Ofiso valand: į nuo 9 ryto, iki 1 po piet. į nuo 6 po piet. iki 8 vakaro. Nedėlioms: nuo 8 iki 10½ val. ryto: 2 iki 4 val. po piet.

Roda per gramatas dykal.

Jeigu sergi, tai paraszky kiek turi metu, kiek sveri ir apraszky savo ligą, o prisiusiu gydyklas, kuriomis iszgydysiu. Užpraszdami gydyklas prisiuskit \$1.00.

Dr. O. C. HEINE,

Dentistas.

Ofisas ant kampo 31 ulyczios ir South Halsted Street.

GYVENA ANT VIRSZAUS AP-TIEKOS.

CHICAGO, ILLINOIS.

W. L. KLEWER,

architektas. Stato mazus ir didelius namus. 1506 Schiller Bldg. CHICAGO, ILL.

Dr. M.P. Kossakauskis
3315 S. Morgan ulyezios
Aptiekos J. Leszczynskio,
kožna diena
nuo 10tos iki 12tai valandai
pries pietus.
CHICAGO, ILL.

"Kataliko" agentai,
kurie turi tiesa rinkti apgarsnimas,
prenumerata nuo skaitytoju, priimi
neti orderius ant visokių drukoriskų
darbu ir teip toliaus yra zsie:

New Philadelphia, Pa. ir apielin-
kej mų agentas yra
p. M. Matulevicius.

A. Vember,
220 Washington st.
Waukegan, Ill.

A. Jakutis,
Westville, Ill.

Michael Figel.

Laikau visokias drapanas: viriszkas ir
moteriszkas ir viska kas priguli prie
"DRY GOODS" teip-gi turi visokių
cezevyrų ir batų. Galia parduoti viski
pigiaus kaip ant visos So. Chicagos, nes
turiu savo locna nama. Krautuvej galite
litausiskal susikalbeti, todėl eiket visi
pas mane, o atraset ko reikalaujat.
Gyvenu po Nr.
6757 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

Nesiusk pinigų.

Daug žmonių serga ant poliucijos, kuri
pasirodo laike miego arba prie nusizla-
pinimo, ir jeigu isz to nesigydysi, ji neap-
siek žmogų kaikiusi. Žmones turinti tą
liga kožna nemiega, galvos skaudėjima,
pilvo uzkiejima arba netravinima, ner-
viszkuma, viduriu ir nugaros skaudėjima
ir apsilpėjima lytiszkų kuno dalių. Jei-
gu tokiuose atsitikimose reikalauji pa-
gelbos, nesiusk pinigų, bet raszyk pas
mane įdečiamas marke, o asz atsiųsiu tau
aprazyma, isz kurio tikrai iszsigydysi.
Adresuok:
JOHN WASEL,
Box 443 Iron Mountain K, Mich.

Geradėjas dėl žmonių

Baigianties 20tam szimt-
mečiui radosi žmogus,
kurs apsaiko ir duoda da-
vadus be jokios samnyly-
bes — Charles Johnson of
Hammond, Ind. Szitas žmogus kentoje
ant lytiszkų dalių, kas niolatos ji nul-
kindavo fiziskai ir protiskai, iki li-
ginai iszmetvę iszrado gyduotes, kurios
jam suteikė pilną žmogiszką galybę. Jis
sako man, jog jis siunčia kiekvienam,
ani uzklauso apie tai: uz dyka apra-
zyma szitų gyduolių. Raszyk szendien.
CHARLES JOHNSON,
HAMMOND, IND.
Box 515,

KAZ. POCIUS.

Uzlaikau visokias brostvas, reikalin-
gas Rymo-katalikai;
kaip tai:
rozanczius, skaplierius, kryze-
lius, abrozodus, kryzius, knygas.
Parduodu viską kuopigusiai, ir siun-
cziu į kitus miestus ant pareikalavimo
paczta ur ekspresu.
925 33rd st. Chicago, Ill.

PIRMAS LIETUVISZKAS.

GRABORIUS.
POVILAS MAŽAIKA
3305 Auburn Ave.

Uzlaikau arklius, vezimus, calunus,
pirszines, bakus ir tt. Gyvena po sziuo
Nr. 3305 Auburn ave. Tel. Yards 709
CHICAGO, ILLINOIS.

ROMAN STOBECKI,

uzlaiko
Visokius fornicius, gelezinius iszdar-
bius ir peczius.
489 Milwaukee ave. tarp
Elston ir Chicago ave. CHICAGO, ILL.

Tai rots alutis Chicagoje, pas

LEONA VAITKEVICZIU,
Ogi vyreli alus,
Labai skanus,
Milziniški stiklai
ir gardus labai.
O ir žmogus doras,
Visame geras,
Visi pas jį eikit,
Niekad ne apenkit
Jeigu katrie ne-
tikite, tai nusi-
duokite ant At-
lantic ulyezios
po N. 4600.

Lietuvizska Aptieka

J. LESZCZYNSKIO,
3315 S. MORGAN ST., CHICAGO.
Paduodu del zinios visiems Lietuviams,
jog uzlaikau agentura sziforcziu nuo
geriausiu kompaniju, teip-gi siuncziu
pinigus į visas dalis svieto.
Mano Aptiekoje randasi visi gydykiai
(likarstos) amerikonszki ir Europieszki,
tikros patentavos medicinos, visoki gum-
nie aparačiai ir t. Visokios ligos yra
pasekmingai iszgydomos. Par telefona
gali kiekvienam laike pareikalauti dak-
tarą koki tikt norit ir namus ligonio.
Ant aptiekos gyvena Dr. V. STATKEVICZ.
Dr. M. KASSAKOVSKI, 3315 S. Morgan st.
Telephone yards: 709.
Atsiazaukiems per laiszkas ir apra-
zantiems savo ligas, duodu rodas ir pri-
siuncziu gydykias. Raszanti ir norint
gauti atsakyma reikla įdėti marke uz du
centu, kitap negaus atsakymo.
TELEFONA YARDS 709.

SAM. STEINGARD,

807 Milwaukee av. Chicago.
Iszdirbu ir partraukiu Ruska ir Tur-
kiską tabaką isz seno kraujas ir del ustimo.
Prekes Rusko tabako 56, 66, 75, \$1.00.
Turkiskas: \$2.00, \$3.00, \$4.00, uz svara.
Popierosi: 40, 55, 75 ir \$1.00. Maszinos
del popierosu 10c. Gilzes 8, 10, 15c. uz
szinta; cigaretu knyguotes: 24, 30, 40 ir 50c.
uz uzina. Cigar Clipping tabakas 30 ir
35c. uz svara. Cigarnicijos po 3, 5 ir 10c.
Tabakas uostomas 30, 40 ir 50c. uz svara.
Ruska arabata po 80c, \$1.04, \$1.20 ir \$1.50
uz svara.
Orderius iszpildau po visą Amerika
greitai ir gerai.

J. SILVERSTEIN.

Iszdirbu ir par-
traukiu Rusiską
ir Turkiską
tabaką. Uzlaikau
cigarus, ci-
garietus (popie-
rosus) ir uostomajį tabaką.
Galima gauti į sztorus uz hol-
selio prekę ir zeip pas mane
pirkti.
498 South Halsted ir kamps
O'Brien street.
CHICAGO, ILLINOIS.

Geo. M. Glaser, M. D.

Medicinos Doktoras.
Gydo visokes ligas, turi geriausę prak-
tiką ligose moterų, vaikų ir chroniszkose
ligose.
867 32nd Street. Chicago
OFISO VALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12—2 po pietu ir po 6 vak.
TELEFONAS YARDS 885.
Telpagi daro operacijas ir turi geriau-
sę pasekme.

Lietuvizskas Dr. K. A. BUTKEVICZIA,

Ofiso nuo 9 iki 10 isz ryto
nuo 1 iki 3 po pietu
adynos: 7 ir 10 vakare.
581 Milwaukee Avenue.
Gyvenimas, 251 Wabansia Ave.
TELEFON MONROE 981. TELEFON WEST 1344. CHICAGO

Uzlaikau ant Town of Lake didžiausę

GROSERNE IR BUCZERNE.
Grosjerne viskas yra parduodama pigiaus kaip kitur, o tavorai
yra geriaus.
Buczerneje visokias mėsas uz-
laikau: szviezias ir rukinis, viso-
kims kumpius, deszas, szviezias
ir dziovintas zevis, teipgi galima
gauti pas mane szviezios, lietu-
viszki raugintos duonos. Elkiti
brolei pas savaji: po Numarui.
4514 S. Paulina st.
Stanislovas Mandinkovica.

LIETUVISZKAS IR LENKISZKAS

KANTORAS.
Jau 22 metai kaip Kantora
laikau Chicagoje del pardavimo
Szpikorczių ir Kraju ir isz Kraujas
ant geriausiu szpų. Prekės pigiausios;
ant Vokiszkos ir Angelskos linijos.

Rublius ir visokius pinigus siuncziu į visas dalis
Svieto, uz pigiausę prekę ir suvaiszciojau greicziau kaip isz
kitur. Baxa dėl pinigų pakavojimo parandavoju uz 3 dolerius
ant metų. Kas nori handlevot su spravedliu Kanto-
ru, tai praszau atei arba raszit pas jus pažistama agenta.

H. Krulewicz,

571 South Canal street. Chicago.

J. J. Hille, PHOTOGRAPHER.

3452 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.
Kabineto Photographijos po \$2.50,
3.50, 4.50 uz tuzina, ipatingos salygos
uz svodbines ir familjos grupas.

Frank Kallwach.

APTIEKORIUS. Chicago.
3121 S. Morgan st.
Iszpildo visokius receptus kogeriausiai.
Reikalaujant kokio nors daktoro gali pa-
sazukti isz mano aptiekos per teleponą
uz dyka.
Lietuvizskas Doktoras M. J. Stupnie-
kas visados randasi aptiekoje.

Dr. Marija Dowiat.

Lietuvizskas daktaras, kas dieng
iki 12 ryto galima rasti OFICE.
723 West 18-th st.
CHICAGO, ILL.
Telephonas 78 Canal street. Galima
Telephonuoti isz kiekvienos aptiekos.

HENRY HEINE, APTIEKORIUS.

Kamps 31 ulyezios ir S. Halsted street.
Iszpildo visokius receptus. Pas jį tik-
tai galima gauti t. v. Hospital kosulio si-
ropa, visu pripažintu isz geriausiu gydykia
del kosulio, suszalmio, uzkimimo gerklės,
sausudusilio, skausmo krutinės ir visokių
uzdegimų gerklės ir plauczių.

Dr. J. GINSBURG,

184 W. 12th steet cor. Jefferson street
CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: Nuo 8—10 isz ryto 1—2
po piet ir nuo 5—7 vak.
Ypatingai asz gyduo vaikus, difterijas
ir kruopu.

Apgarsnimas.

Nauja Lietuvizska-Lenkiszka Aptieka.
8448 Superior ave. So. CHICAGO, ILL.
Szita aptieka uzlaiko naujausias gy-
dyklas, visokes zoles, arabą krajava ir
szios žemes; apart to uzlaiko visas paten-
tuotas likeristas, aparatus, perfumus
tuoletas, pasizrašinimus ir guminius
prietaisus. Daktarų receptai yra iszpil-
danti su didziausiu atsargumu dieng ir
nakti.
DR. LENARDAS,
aptiekoje per diena ir per nakti.

F. J. Mikolaszek,

APTIEKORIUS.
Ant kampo 47 ul. ir South Wood street.
Iszpildo visokius receptus kuogeriau-
sei. Reikalaujant kokio nors daktoro
gali pasazukti isz mano aptiekos per te-
lepona uz dyka.
Telefonas Yards 820.

Didžiausias saliuonas ant

BRIDGEPORTO.
Uzlaikau szalta alu kaip jada, visokius
trunkus, likerius, tikrus Havanos cig-
arus ir turiu puikę Halę del zabovu, mi-
tingų ir veseliu. Praszau atilankyt pas
mane.

Leona Czesławska

3217 S. Morgan st. Chicago, ILL.
Fotografu uzvedimas
Intaisytas dailie artistiskai, geriausę
atliekamas darbas yra garantuojamas
cienios pigios.
NIKLAS & CO.
589 Milwaukee avenue arti
Cornelia street CHICAGO, ILL.

Didziause HALE ant Brigdeporto

ALBERT ROSE,
del zabovu, mitingų uz pigę prekę galima
parandavoti, uz 5 centus galima atvažuoti
isz visu dalių miesto. Trunkus teipgi
galima gauti uz ta pacią prekę, kaip ir
pas wholesale.
8417-3421 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

CHARLES ARENS.

APTIEKORIUS.
3400 S. Halsted st. ir cor. 34 ulyezios.
Receptus iszpildo kuogeriausiai ir diu-
nos laike ar nakti. Nuo kusilnio ir sus-
szaldimo vartok MANO PATIES White
Pine Cough Cure preke 25 c. Norint
daktarą paszaukti per telepona niekas tau
nekasztauti. Telef. Yards 655.

URA! VISI PAS

Juozap. Ridikeyvicių.
Uzlaiko geriausius cigarus ant viso
Brigdeporto. Teipgi geras alus, gardus
uzkandzi, nepamirszket savojo. Gyve-
na ne toli nuo lietuvizskos bažnyczios
ant pastaukelės nuo Halsted ulyezios.
Po No. 3253 ILL. Cort ir kampo 33 uly-
ezios.

SOLID SILVER CHATELAINE
Saitas grauzus laisrodzialis
gali but nusizstas uz
dyka del apziureto.
Yra tai vienas isz gra-
ziausiu zgeoreliu kada
— nors iszstatyti ant
pardavimo, kad ir uz
dvidešimtu pinigų. Jų
kintai yra stovo si-
dabro; geriausie eina.
Laika teip gerai
parodo, kaip lig but
uz \$100.00.
Garantavotasi ant 25
m. Preke \$3.75 atsizisk
C. O. D. ir uz expressa,
norint uz dyka apziur-
ėti. Jei noritum Solid
Chateleine spilką papuziti laikrodzeli,
kaip matal cze nupieszta, kasztuoja 50c.
daugiaus. UZ DYKA spilką del prisiegi-
mo lengicigeli, jei pinigų isz kaino at-
sizių si orderiu ir mes tadą uz expressa
uzmokšime.

649 HUNTING GENTS OR LADIES
Laisrodzio kiantas
tikru auksu aptrau-
tas.
Neapipustas, bet
tikrai auksu sto-
ai aprauktas zge-
orelis isz abiejų pu-
siu. Kiekvienam jis
patinka. Pratikinta
del jo geriausis Ame-
rican Movements.

Temikit!
Per 15 m. uzlaikau agentura ant
BRIDGEPORTO ir stengiesiu
kiekviena uzgandinti kuogeriau-
siai ir sanziniskai, bet zinote
priezodj dar tas neuzimti, kurs
visiems juktut Teip-pat ir su
manimi yra; nekuriu nera uza-
gandinti isz mane, bet yra tai žmonės, kurie nesupranta savo gero, bęga pas
Mauszkis ir Abramus, kurie szvelneis zodzies moka primasinti ir apgauti.
ZINOKITE GERAI, JOG PAS MANE GALITE GAUTI
SZIPKORTES isz kraujas ir kraju kuopigusiai. New Yorke
nerelikalijate eiti į hotelį ir moketi uz nakvingo po
\$1.50 nuo asabos, bet stacei galite eiti ant laivo.
Apsaugoju nuo ugnies, namus, mebelius
ir kitus dailtus geriausose kompanijose. Siuncziu pinigų į visas dalis
svieto. Teip-gi duodu žinoti, jog priimu pinigų ant gero procento, todėl
kas turi pinigų tenaiko namuose del vagies, bet ateina su jais pas mane,
o asz jam padėsiu gerioje vietoje ant gero procento. SU GUODONE
JULIJONAS PIOTROWSKI,
3121 South Morgan St. ir 31 Place, — Chicago, Ill.

FORNICZEI
KARPETOS, ABROZAI,
PECZEI, VAIKŲ, VEŽI-
MELEI, GRAZIAUSIOS
ANT LANGŲ ZOSLAN-
KOS IR GELEZINES LO-
VOS. PIGIAUSE VIETA
MIESTE.
Henry Stuckart,
2517—2519 ARCHER AVE. netoli
HALSTED ST. CHICAGO, ILLINOIS

Pigiausie vieta Chicagoje, ILL.
Parduodam SZIPKORTES ISZ EUROPOS IR I EUROPA
pinigų siuntimas pigus — teisingas ir greitas: pinigai isz
siunsti isz mūsų KANTORO į MASKOLIJA suvaiszciojau
per 16 (szeszioilika) dieng.
SCHIFF & COMPANY.
503 S. JEFFERSON ST. CHICAGO, ILL.

W. SŁOMINSKA, CHICAGO, ILL.
679 Milwaukee Avenue,
Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota
DVIEMIS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Paro-
dos uz rupezinga, tei-
singa ir artistiską isz-
dirbima.
KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDU ir tt.
Turiu uz garbę apreksziti guo-
dotiniems Kunigams ir guodoti.
Draugystėms, kas asz dirbu vi-
sus augszciaus paminties daigtus
Pigiausiai, Teisingiausie
ir Geriausie, nes per 30 metų
uzsimdama iszdirbimais įėjiau
geriausę praktiką ir dėl to galu
viską padirbt pigiau ir geriau ne-
gu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

C. W. DYNIEWICZ & CO.,
805 MILWAUKEE AVENUE,
Pomilgę West Division i Cleaver ulciami.
CHICAGO, ILLS.
KANTOR PIENIŲNY, REALNY I ASEKURACYJNY.
Wysleka pieniedzy do Europy, Sprzedaz
Realności, Karty Podroznie, Okretowe i
Kolejowe do 1 z Europy, Wyrzbanie Pa-
sienow Legalnych, Sciganie Szed, Ase-
kuracya Domow, Granta Kolejowe na Far-
my, Wypozyczenie pieniedzy na Budo-
wanie lub zakupno Realności, Zmiana pieniedzy Zagranicznych, Notaryusze Publiczni.

Tiktai del vyru.

Uz dyka bus prisizsta naujė iszraszta gyduole ant prabos per paczta
del vyru kurie atsiųs mums savo adresa.
SUGRAZINA SVEIKATA IR GYVYBE IN TRUMPA LAIKA.

A. E. Robinson M.D.C.M.
Dykal kožnam vyru bus
prisizsta tos gyduoles, ja-
gu raszyk State Medical
Institute, iszgydyti vyru
kurie kentoje ant svei-
katos ir nuo jaunumens,
per ka pastanavio dabar
nusizst kožnam kuris ra-
szis — dykal.
Yra tai gyduole su kuria
galima gydytis namie, o
kožnas kuris kencez nuo
silpnumo paeinancziu nuo
jaunystos iszdirkino, prazu-
dyma pajlegi ir atminties,
silpnuma nugaros sumen-
kima ir svetimia lites, ga-
li iszsigydyt namie.
Toji gyduole yra prijema-
na ir pagelbinante, o in-
gauna ten kur daugiausie
yra reikalaujama. Iszgy-
do visus nesmagumus uz-
sisekejusius nuo keliolika
metų, nesuvaldyma patis
savos. Jeigu raszyk State
Medical Institute, 855
Elektros Building, Fort
Wayne, Ind. tai prisizst tu
gyduolių dykal. Toji in-
stytucija gelzde, idant kož-
nam pagelbet, o ypatingai
del tu kurie negali apieis
savo uamų, idant patys
perstikrintumet kaip tai lengvai galima iszsigydyt su tom gyduolems. Kožnas
žmogus raszanti į juos aplaikys ant prabos dykal, uzpeczetytam pakelije, idant ap-
saugoti jį nuo kitų žioplių. Raszyk szendien ir paminek gramatoje jog szitą apgar-
sinimą matei laikrasztyje „Katalike“.

DIEMANTO ELEKTROS KRYZIUS.

Vadinamas teipgi Volta Kryziu, keleta metų at-
gal tapo iszraszta Austrijoje, ir prasidėkavojant savo
naudoti Kryzius tas veik pusiplatino Vokietijoje, Fran-
cuozijoje, Skandinavijoje ir kitose Europos szalyse, ir
szendien yra labiausiai pagedidėjimas kaip galin-
gas vaistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitu kuno
negaliu.
Elektros Diemanto Kryzius gydo Reumatizma telp
muskulų kaip ir sanarių, neuralgija ir kitus kuno
skaudėjimus, nerviszkuma, nervų nusilpėjima, silp-
numa, prastota nervų gyvuma, nervų nupolioma, ne-
miga, abejotinguma, drasios nupolioma, hystericia,
paralyzių, sustengima, drebuli, neuralgija, apoplek-
sija, nuomara, szv. Vito szoki szirdies plakima, gal-
vos skaudėjima ir visus nerviszko sistemo sugedimus.
Velkne jo apsisreiskia pati per save begyje kele-
tos dieng, bet kartais uztrunka kelias dienas.
Kryziu reikla nesziot diena ir nakti, pakabinta ant
szkilnio szniuruko ant kaklo, augszciau szirdies
indaubos. Melynoji puse turi buti į apaczia apversta. Priesz naudojima ir viena
syki ant dienos po to indek Kryziu ir trypiti drungna geriausiu uksnuo skystima
ir laikyti per keleta minu. Vaikams žiurint pagali mažiu, uksna reik su van-
deliu atakinti. Prekz to Kryzius yra vienas doleris ir garantuojame, kad jis
suteiks tokią pat nauda kaip del geriausieje elektriszkai dirzai, kasztuojanti pen-
kiolika bet dvidešimtis sykių daugiau. Kožnas szeimynos sanarys, sveikas ar li-
gotas, niekad nesuri buti to Elektriszko Kryzius, kurs yra geriausiu gelbeto-
jum priesz visokias kuno negales ir skausmus. Prisizskt viena dolerį per expressa
ar money orderį arba registruotu tamzati savo szaszis pasizinti
viena Elektriszka Diemanto Kryziu, arba 6 uz \$5.00. Gauname tinkantiasis re-
komendaczių nuo ypatų, kurios su pagelba szio stebulkingo Kryzius iszsigyde.
Yra uztektina del parodymo jo magiszkos galybes. Sztai par rekomendaczių:
Asz sirgau ant Reumatizmo, per keleta metų. Po szeszių nedelių vartojimo
jus Elektriszkio Diemanto Kryzius galu pilydi savo priderystes, todėl yra geriau-
se gyduole iszalkinimui Reumatizmo sopuliu. PAUL POVL, of Milwaukee, Wis.
Asz ligai kentejau sopulius krutinėje, gyde mane daktarai, bet negalejo ma-
panaltyt sopuliu; Tamtos Elektriszkis Diemanto Kryzius iszgelbejo mane nuo
skaudėjimu. Vito Sney, Freeport, Ill.
Jusų Elektriszkis Diemanto Kryzius labai uzgandino mane, tai yra toks
kaip jus apie jį. O. WAILSTROM, Oakley, Idaho.
The Diamond Electric Cross Co., 306 Milwaukee Ave. CHICAGO, ILL.

STATE MEDICAL DISPENSARY.
73 E. Madison Street, CHICAGO, ILL.
(arti McVickers Theatre.)

Klausk rodos pas seną Daktarą. Galva mūsų medi-
cinoszkos iresnes, su
geriausiais atstatais
ir specializuoti gyde-
mei slaptų nerviszkų ir chroniszkų ligų.
Tukstanczianį jaunų žmonių tapo jo
iszgelbeti nuo priezlaikino kapo, sugrazintas jiems vyriszkumas ir tevytes laime.

Prastotas vyriszkumas, silpnumas nervu, isznaudotas syste-
mas, prastota atmintis, neapkentimas
draugystes, prastota energija, priesz-
kams jausnietis iszdykumo ir neizmintingumo. Jus gal esate dar tik pirmam
ligos stadiume, bet atminti, kad jus sprazciai artinates į paskutini. Taigi tegul
klaidinga gėda ar didyete nesulaukia jus nuo prazalimino kancziu. Daugelis ja-
nų vyru, nesirupindami apie savo padėjima datjo to, kad jau buvo pervelu gydytis,
ir tad giltine juos palispesio!

Limpnemas ligos, kulp tai silpis visuose savo laipsniuose: pir-
ma, antroje ir trecziame, puvimas gerklės,
nosies ir kaulų, slinkimas plaukų, kaipogi
seklotes tekejimas, iszberimas ir meszlungis, pasekmes nevalyates ar iszdykavimo
bus velkiai iszgydytos. Mes gydomė virszimintis ligas teip, kad netiktai jas vei-
kia prazaliname, bet ir visizska sveikata ligoniu sugraziname.

Atmink, kad mes pilnai garantuojame iszgydyti kiekviena liga, kokia tik
apsilpam gydyti. Jeigu jus gyvenate toliu nuo Chicago, tai ra-
szykite mums gramata reikalaudami klausymų listo, nes mes gy-
dome teipgi per paczta, jeigu tik gromta teisinga ligos aprazyma ligonis prisizcia.
Gyduoles mes supakuojame į atsakančia dėze ir siuncziamė jas ligoniu, taip kad
neatkreipti jokios žingeidystos paszalinų ypatu.

Mūsų prekes yra pigesnes uz bet kokio oficijalistu visoj
szalyj ir todėl kiekvienam ligoniui prieinamos

Ofiso adynos: } nuo 10 ryto iki 4 po pietu ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedelioms
nuo 10 iki 12 ryto.

Atiek pats arba raszyk sziadien, nes ryto gali but pervelu.